

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
pre 1. a 2. stupeň Špeciálnej základnej školy pre žiakov s telesným postihnutím
– ISCED 1

„Cesta za zdravím“

Názov: „Cesta za zdravím“

Stupeň vzdelania : ISCED 1
Dĺžka štúdia: variant A - 9.ročná
variant B, C - 10.ročná
Vyučovací jazyk: slovenský
Študijná forma: denná
Druh školy: štátna

Predkladateľ:

Názov školy: Špeciálna základná škola pre žiakov s telesným postihnutím
Adresa: Budovateľská 1309, 093 01 Vranov nad Topľou
IČO: 17070244
Riaditeľ školy: PaedDr. Katarína Vasil'ová
Koordínátor pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Iveta Duranská
Kontakty: email: zspretpadic@stonline.sk
www.zspretpadic.edupage.org
tel.: 057/4885141

Zriaďovateľ:

Názov: Obvodný úrad Prešov
Adresa: Tarasa Ševčenka 11, 081 01 Prešov
Kontakty: tel.: 051/7462707

Platnosť dokumentu od: 01.09. 2014
Platnosť dokumentu do: 31.08. 2019

PaedDr. Katarína Vasil'ová
riaditeľ školy

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu

PLATNOSŤ ŠKVP Dátum	Revidovanie ŠKVP Dátum	ZAZNAMENÁVANIE INOVÁCIÍ ZMENY, ÚPRAVY
1.09.2009	1.10.2009	1.vypracované učebné osnovy pre 1.ročník ŠZŠ variant A, 1.a 5.ročník ŠZŠ variant B, prípravný, 1.a 5.ročník ŠZŠ variant C v súlade so ŠVP
1.09.2010	1.10.2010	1.rozšírený o učebné osnovy prípravný, 2.a 5.ročník ŠZŠ variant A, prípravný, 2.a 6.ročník ŠZŠ variant B, 2.a 6.ročník ŠZŠ variant C v súlade so ŠVP
1.09.2011	1.10.2011	1.rozšírený o učebné osnovy 3. a 6.ročník ŠZŠ variant A, 3.a 7.ročník ŠZŠ variant B, C v súlade so ŠVP 2.upravený v ročníkoch 1.a 2.variant A; 5.a 6.ročník variant B; 1,2,5.a 6.ročník variant C;
1.09.2012	1.10. 2012	1.rozšírený o učebné osnovy 4.a 7.ročník ŠZŠ variant A, 4.a 8.ročník ŠZŠ variant B, C v súlade so ŠVP 2.upravený v ročníkoch prípravný, 1.a 3.variant A; 2.a 3.ročník variant B; prípravný, 2,a 3.ročník variant C;
1.09.2013	1.10.2013	1.rozšírený o učebné osnovy 8.ročníka ŠZŠ variant A, 9.ročníka ŠZŠ variant B, C v súlade so ŠVP 2.upravený v ročníkoch 2, 3, 4.a 5.variant A; 2, 3, 4.a 5.ročník variant B; prípravný, 3, 4, 5, 7.a 8.ročník variant C;
1.09.2014	1.10.2014	1.rozšírený o učebné osnovy 9.ročníka ŠZŠ variant A, 10.ročníka ŠZŠ variant B, C v súlade so ŠVP 2.upravený v ročníkoch prípravný, 1, 4, 5.a 6.variant A; prípravný, 4, 5, 6.a 9.ročník variant B; 1, 3, 4, 5, 6, 8.a 9.ročník variant C;
1.09.2015	1.10.2015	1.upravený v ročníkoch prípravný, 1, 5, 6.a 7.variant A; prípravný, 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8.a 10.ročník variant B; 1, 2, 4, 7.a 10.ročník variant C;
1.09.2016	24.8.2016	1.upravený v ročníkoch 7, 8.variant A; 3, 7, 8.a 9.ročník variant B; 3.ročník variant C;

PRÍLOHA ŠZŠ:

2009/2010 – **VARIANT A:** - 1.ročník ŠZŠ variant A – **navýšenia nemáme**

VARIANT B: - 1.a 5.ročník ŠZŠ variant B navýšenie hodín:

- 1.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1h RVK, 1h RGZ, 2h TEV/

- 5.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1h RVK, 1h RGZ, 2hnevieme ktorý predmet/

VARIANT C: - **navýšenia nemáme**

- prípravný ročník ŠZŠ variant C

- 1.ročník ŠZŠ variant C

- 5.ročník ŠZŠ variant C

2010/2011 - **VARIANT A:**

- prípravný ročník, 2.a 5.ročník ŠZŠ variant A – **navýšenia nemáme**

VARIANT B: - prípravný a 2.a 6.ročník a ŠZŠ variant B navýšenie hodín:

- prípravny ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 2 – 1h PVC, 1h TEV/
- 2.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1h RVK, 1h RGZ, 2h TEV/
- 6.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – **navýšenie nemáme asi nebol ročník**

VARIANT C: - **navýšenia nemáme**

- 2.ročník ŠZŠ variant C
- 6.ročník ŠZŠ variant C

2011/2012 - VARIANT A: - 3.a 6.ročník ŠZŠ variant A – navýšenie hodín:

- 3.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 2h SJL, 1h VUC, 1h MAT/
- 6.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 3 – 0,5h SJL, 0,5h IFV, 1h MAT, 1h TEV/

upravený: - 1.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 2h PVC, 1h VUC, 1h TEV/

- 2.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 1h SJL, 1hVUC, 1hPVC, 1hTEV/

navýšené hodiny v predmete: SJL – 2.roč.+1, 3.roč.+2, 6.roč.+0,5

VUC – 1.roč.+1, 2.roč.+1, 3.roč.+1

MAT - 3.roč. +1, 6.roč.+1

IFV - 6.roč.+0,5

PVC - 1.roč. +2, 2.roč.+1

TEV - 1.roč. +1, 2.roč. +1, 6.roč. +1

VARIANT B: - 3.a 7.ročník ŠZŠ variant B – navýšenie hodín:

- 3.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1h SJL, 1h RGZ, 1h MAT, 1h VYV/

- 7.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 2h SJL, 1h RVK, 1h MAT/

upravený: - 5.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1h RVK, 1h RGZ, 2h TEV/

- 6.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1h SJL, 1h RVK, 1hRGZ, 1hTEV/

navýšené hodiny v predmete: SJL – 3.roč.+1, 6.roč.+1, 7.roč.+2

RVK – 1.roč.+1, 2.roč.+1, 5.roč.+1, 6.roč.+1, 7.roč.+1

RGZ – 1.roč.+1, 2.roč.+1, 3.roč.+1, 5.roč.+1, 6.roč.+1

MAT - 3.roč. +1, 7.roč.+1

VYV – 3.roč.+1

TEV - 1.roč.+2, 2.roč.+2, 5.roč.+2, 6.roč.+1

VARIANT C: - 3.a 7.ročník ŠZŠ variant C – navýšenie hodín:

- 3.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 2 – 1h HUV, 1h VYV/

- 7.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 3 – 1h RSO, 1h MAT, 0,5h IFV, 0,5h PVC/

upravený: - 1.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 2 – 1h RSO, 1h PVC/

- 2.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 2 – 1h HUV, 1h VYV/

- 5.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 3 – 1h RSO, 1h HUV, 1h VYV/

- 6.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 3 – 1h RSO, 1h HUV, 1h VYV/

navýšené hodiny v predmete: RSO - 1.roč. +1, 5.roč. +1, 6.roč. +1, 7.roč. +1

MAT - 7.roč. +1

IFV - 7.roč.+0,5

PVC - 1.roč. +1, 7.roč.+0,5

VYV - 2.roč. +1, 3.roč.+1, 5.roč.+1, 6.roč.+1

HUV - 2.roč. +1, 3.roč. +1, 5.roč. +1, 6.roč. +1

1.ŠkVP je doplnený o jednotlivé prierezové témy v súlade s POP.

2.ŠkVP je doplnený o prierezovú tému Výchova k ľudským právam, ktorá je zaradená do vyučovacieho procesu a TVVP.

2012/2013 - VARIANT A: - 4.a 7.ročník ŠZŠ variant A – navýšenie hodín:

- 4.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 2h SJL, 1h VLA, 1h MAT/

- 7.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 2h SJL, 0,5h IFV, 1h MAT, 0,5h SEE/

upravený: - prípravny ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 2 – 1h PVC, 1h TEV/

- 1.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 1hSJL, 1hPVC, 1hVUC, 1hTEV/

- 3.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 2h SJL, 1h VUC, 1h VYV/

navýšené hodiny v predmete:

SJL – 1.roč.+1, 2.roč.+1, 3.roč.+2, 4.roč.+2, 5.roč.+0,5, 7.roč.+2

VUC – 1.roč.+1, 2.roč.+1, 3.roč.+1

VLA – 4.roč.+1, 5.roč.+1

MAT - 4.roč. +1, 5.roč.+1, 7.roč.+1

IFV - 5.roč.+0,5, 7.roč.+0,5

PVC – príp.roč.+1, 1.roč. +1, 2.roč.+1, 5.roč.+1

SEE – 7.roč.+0,5

VYV – 3.roč.+1

TEV – príp.roč.+1, 1.roč. +1, 2.roč. +1

VARIANT B: - 4.a 8.ročník ŠZŠ variant B – navýšenie hodín:

- 4.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1h SJL, 1h RVK, 1h RGZ, 1h MAT/

- 8.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 2h SJL, 1h MAT, 0,5h PVC, 0,5h SEE/

upravený: - 2.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1hRVK, 1hRGZ, 1hVYV, 1hTEV/

- 3.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1hSJL, 1hRGZ, 1hMAT, 1hRVK/

navýšené hodiny v predmete:

SJL – 3.roč.+1, 4.roč.+1, 6.roč.+1, 7.roč.+2, 8.roč.+2

RVK – 1.roč.+1, 2.roč.+1, 3.roč.+1, 4.roč.+1, 6.roč.+1, 7.roč.+1

RGZ – 1.roč.+1, 2.roč.+1, 3.roč.+1, 4.roč.+1, 6.roč.+1

MAT - 3.roč. +1, 4.roč.+1, 7.roč.+1, 8.roč.+1

PVC – príp.roč.+1, 8.roč.+0,5

SEE – 8.roč.+0,5

VYV – 2.roč.+1

TEV – príp.roč.+1, 1.roč.+2, 2.roč.+1, 6.roč.+1

VARIANT C: - 4.a 8.ročník ŠZŠ variant C – navýšenie hodín:

- 4.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 2 – 1h HUV, 1h VYV/

- 8.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 3 – 1h RSO, 1h HUV, 1h VYV/

upravený: - prípravný ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 2 – 1h PVC, 1h TEV/

- 2.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 2 – 1h VUC, 1h VYV/

- 3.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 2 – 1h VUC, 1h VYV/

navýšené hodiny v predmete:

RSO - 1.roč. +1, 5.roč. +1, 6.roč. +1, 7.roč. +1, 8.roč. +1

VUC - 2.roč. +1, 3.roč. +1

PVC - príp.roč.+1, 1.roč.+1

VYV - 2.roč.+1, 3.roč.+1, 4.roč.+1, 5.roč.+1, 6.roč.+1, 7.roč.+1, 8.roč.+1,

HUV - 4.roč.+1, 5.roč.+1, 6.roč.+1, 7.roč.+1, 8.roč.+1,

TEV - príp.roč.+1

1.ŠkVP je doplnený o jednotlivé prierezové témy v súlade s POP. Multikultúrna výchova, Ochrana života a zdravia, Dopravná výchova, Mediálna výchova, Environmentálna výchova, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra, Osobnostný a sociálny rozvoj, Finančná gramotnosť, Drogy, Výchova k ľudským právam.

2.Zaradenie národných programov, koncepcií a akčných plánov do vyučovacieho procesu.

3.Zaradenie skratiek predmetov do vyučovacieho procesu, ŠkVP, TVVP.

2013/2014 - VARIANT A: - 8.ročníka ŠZŠ variant A – navýšenie hodín:

- 8.ročníka ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 1h SJL, 1h MAT, 0,5h IFV, 0,5h SEE, 1hVYV/

upravený:

- 2.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 1h SJL, 1h VUC, 1h PVC, 1h VYV/

- 3.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 1h SJL, 1h VUC, 1h VYV, 1h RCG/

- 4.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 1h SJL, 1h VLA, 1h MAT, 1h VYV/

- 5.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 0,5hSJL, 1hVLA, 1hMAT, 0,5hIFV, 1hRCG/

navýšené hodiny v predmete: SJL – 2.roč.+1, 3.roč.+1, 4.roč.+1, 5.roč.+0,5, 8.roč.+1

RCG – 3.roč.+1, 5.roč.+1

VUC – 2.roč.+1, 3.roč.+1

VLA – 4.roč.+1, 5.roč.+1

MAT - 4.roč. +1, 5.roč.+1, 8.roč.+1

IFV - 5.roč.+0,5, 8.roč.+0,5

PVC – 2.roč.+1

SEE – 8.roč.+0,5

VYV – 2.roč.+1, 3.roč.+1, 4.roč.+1, 8.roč.+1

VARIANT B: - 9.ročník ŠZŠ variant B – navýšenie hodín:

- 9.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 2h SJL, 1h MAT, 0,5h PVC, 0,5h SEE/

upravený: - 2.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1hRVK, 1hRGZ, 1hMAT, 1hVYV/

- 3.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1hSJL, 1hRGZ, 1hVUC, 1hMAT/

- 4.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1h SJL, 1h VUC, 2h MAT/
- 5.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1h SJL, 1h VUC, 2h MAT/

navýšené hodiny v predmete:

- SJL – 3.roč.+1, 4.roč.+1, 5.roč.+1, 8.roč.+2, 9.roč.+2
- RVK – 1.roč.+1, 2.roč.+1
- RGZ – 1.roč.+1, 2.roč.+1, 3.roč.+1
- VUC – 3.roč.+1, 4.roč.+1, 5.roč.+1
- MAT – 2.roč. +1, 3.roč.+1, 4.roč.+2, 5.roč.+2, 8.roč.+1, 9.roč.+1
- PVC – príp.roč.+1, 8.roč.+0,5, 9.roč.-0,5
- SEE – 8.roč.+0,5, 9.roč.+0,5
- VYV – 2.roč.+1
- TEV – príp.roč.+1, 1.roč.+2

VARIANT C: - 9.ročník ŠZŠ variant C – navýšenie hodín:

- 9.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 3 – 1h RSO, 1h VUC, 0,5h IFV, 0,5h PVC/

upravený - prípravny ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 2 – 1h VUC, 1h VYV/

- 3.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 2 – 1h VUC, 1h PVC/
- 4.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 2 – 1h RGZ, 1h VUC/
- 5.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 3 – 1h RVK, 1h RGZ, 1h VUC/
- 7.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 3–1hRSO,1hVUC,0,5hIFV,0,5hPVC
- 8.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 3-1hRSO,1hVUC,0,5hIFV,0,5h PVC

navýšené hodiny v predmete:

- RVK - 5.roč.+1
- RSO - 7.roč.+1, 8.roč.+1, 9.roč.+1
- RGZ - 4.roč.+1, 5.roč.+1
- VUC - príp.roč.+1, 2.roč.+1, 3.roč.+1, 4.roč.+1, 5.roč.+1, 7.roč.+1, 8.roč.+1, 9.roč.+1
- IFV - 7.roč.+0,5, 8.roč.+0,5, 9.roč.+0,5
- PVC - 3.roč.+1, 7.roč.+0,5, 8.roč.+0,5, 9.roč.+0,5
- VYV - príp.roč.+1, 2.roč.+1

- 1.Projektové vyučovanie MRK – inovácia predmetov vo vyučovacom procese pomocou IKT.
- RCG nový predmet 3.a 5.ročník ŠZŠ variant A.
- 2.ŠkVP je doplnený o prierezovú tému Globálne vzdelávanie, ktorá je zaradená do vyučovacieho procesu a TVVP.

2014/2015 - VARIANT A: - 9. ročník ŠZŠ variant A – navýšenie hodín:

- 9. ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 –1hMAT, 1hVYV, 1hIFV, 0,5hPVC, 0,5hSEE/

upravený:

- prípravny ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 2 – 1h VUC, 1h MAT/
- 1.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 1h SJL, 2h PVC, 1h VUC/
- 4.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 2h SJL, 1h ANJ, 1h RCG/
- 5.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 1,5h SJL, 1h ANJ, 1h RCG, 0,5h IFV/
- 6.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 3 – 0,5h SJL, 0,5h IFV, 1h MAT, 1h VYV/

VARIANT B: - 10.ročník ŠZŠ variant B – navýšenie hodín:

- 10.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 –1hSJL, 1hMAT, 1hIFV, 1h VYV/

upravený:

- prípravny ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 2 – 1h VUC, 1h VYV
- 4.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1h SJL, 1h RGZ, 1h VYV, 1h MAT/
- 5.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1h VUC, 2h MAT, 1h VYV/
- 6.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1h VUC, 2h MAT, 1h VYV/
- 9.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1hSJL, 1hMAT, 1hIFV, 0,5hPVC, 0,5h SEE/

navýšené hodiny v predmete:

- SJL – 3.roč.+1, 4.roč.+1, 9.roč.+1, 10.roč.+1
- RGZ – 3.roč.+1, 4.roč.+1
- VUC – príp.roč.+1, 3.roč.+1, 5.roč.+1, 6.roč.+1
- MAT – 3.roč. +1, 4.roč.+1, 5.roč.+2, 6.roč.+2, 9.roč.+1, 10.roč.+1
- IFV – 9.roč.+1, 10.roč.+1
- PVC – 9.roč.+0,5, 10.roč.+0,5
- SEE – 9.roč.+0,5, 10.roč.+0,5
- VYV – príp.roč.+1, 4.roč.+1, 5.roč.+1, 6.roč.+1

VARIANT C: - 10.ročník ŠZŠ variant C - **navýšenie nemáme asi nebol ročník upravený**

- 1.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 2 – 1h VUC, 1h VYV/
- 3.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 2 – 1h VUC, 1h VYV/
- 4.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 2 – 1h VUC, 1h VYV /
- 5.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 3 – 1h MAT, 1h PVC, 1h VUC/
- 6.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 3 – 1h VUC, 1h MAT, 1h PVC/
- 8.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 3 – 1h MAT, 1h VUC, 0,5h IFV, 0,5h PVC/
- 9.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 3 – 1h MAT, 1h VUC, 0,5h IFV, 0,5h PVC/

navýšené hodiny v predmete:

VUC - 1.roč.+1, 3.roč.+1, 4.roč.+1, 5.roč.+1, 6.roč.+1, 8.roč.+1, 9.roč.+1

MAT - 5.roč.+1, 6.roč.+1, 8.roč.+1, 9.roč.+1

IFV - 8.roč. +0,5, 9.roč.+0,5

PVC - 5.roč.+1, 6.roč.+1, 8.roč.+0,5, 9.roč.+0,5

VYV - 1.roč.+1, 3.roč.+1, 4.roč.+1

1.RCG nový predmet 4.a 5.ročník ŠZŠ variant A.

ANJ nový predmet 4.a 5.ročník ŠZŠ variant A.

2.Ukončenie prípravy ŠkVP pre ŠZŠ pre žiakov s telesným postihnutím.

2015/2016 - VARIANT A:

upravený:

- prípravný ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 2 – 1h VUC, 1h PVC/
- 1.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 1h VUC, 1h MAT, 1h PVC, 1h VYV/
- 5.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 0,5h SJL, 1h MAT, 1h RCG, 0,5h IFV, 1h ANJ/
- 6.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 3 – 0,5h SJL, 0,5h IFV, 1h MAT, 1h ANJ/
- 7.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 1h VYV, 0,5h IFV, 1h MAT, 0,5h SEE, 1h TEV/

VARIANT B:

upravený:

- prípravný ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 2 – 1h VUC, 1h MAT/
- 1.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 2h RVK, 1h RGZ, 1h MAT/
- 2.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1hRVK, 1hRGZ, 1hMAT,1hTEV/
- 4.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1h SJL, 1h VUC, 1h VYV, 1h MAT/
- 5.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1h SJL, 1h VUC, 1h MAT, 1h VYV/
- 6.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1h RGZ, 1h VUC, 2h MAT/
- 7.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 2h MAT, 1h VYV, 1h TEV/
- 8.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 2h MAT, 1h VYV, 1h TEV/
- 10.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 - 2hMAT, 1h TEV, 1h VYV/

VARIANT C:

Upravený:

- 1.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 2 – 1h VUC, 1h MAT/
- 2.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 2 – 1h VUC, 1h PVC/
- 4.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 2 – 1h VUC, 1h RGZ/
- 7.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 3– 1h MAT,1h VUC,0,5h IFV,0,5h PVC
- 10.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 3 – 1h VUC, 1h MAT, 0,5h IFV, 0,5h PVC/

1. RCG nový predmet 5.ročník ŠZŠ variant A.

ANJ nový predmet 5.ročník ŠZŠ variant A.

2016/2017 - VARIANT A:

upravený:

- 7.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 2h SJL, 1h MAT, 0,5h IFV, 0,5h PVC/
- 8.ročník ŠZŠ variant A /voliteľné hodiny 4 – 1h SJL, 1h MAT, 0,5h IFV, 0,5h PVC, 1h VYV/

VARIANT B:

upravený:

- 3.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1h RGZ, 1h VUC, 1h VYV, 1h TEV/
- 7.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1h SJL, 1h RVK, 0,5h PVC, 0,5h SEE, 1hTEV/
- 8.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1h SJL, 2h MAT, 1h VYV/
- 9.ročník ŠZŠ variant B /voliteľné hodiny 4 – 1h SJL, 1h RVK, 0,5h PVC, 0,5h SEE, 1h TEV/

VARIANT C:

Upravený:

- 3.ročník ŠZŠ variant C /voliteľné hodiny 2 – 1h VUC, 1h MAT/

V školskom roku 2016/2017 sa v prípravnom 1, 2, 5. a 6.ročníku postupuje podľa nového ŠVP ktorý je platný od 01. 09.2016.

1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1.1 Charakteristika školy

Poslaním Spojenej školy /SŠ/ je výchova a vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením, ktorým ich zdravotné znevýhodnenie nedovoľuje vzdelávať sa v bežných školách.

Špeciálna základná škola pre žiakov s telesným postihnutím /ŠZŠ pre žiakov s TP/ je jednou z organizačných zložiek SŠ, Budovateľská 1309, Vranov nad Topľou, ktorej zriaďovateľom je Okresný úrad Prešov a bola zriadená 01.09.2001. SŠ je samostatnou rozpočtovou organizáciou s právnou subjektivitou. Škola sa nachádza v okresnom meste Vranov nad Topľou, je jedinou svojho druhu v Prešovskom kraji.

Organizačné zložky SŠ: Praktická škola, Špeciálna základná škola pre žiakov s telesným postihnutím, Základná škola pre žiakov s telesným postihnutím a triedy pre žiakov s autizmom a Špeciálna materská škola.

Súčasťou SŠ je aj Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Školský klub detí a Školská jedáleň. Pri ZŠ pre žiakov s TP je zriadená aj elokovaná trieda pri Vranovskej nemocnici n.o., s priemerom 5 žiakov na deň.

Do špeciálnej základnej školy sú prijímaní žiaci na základe rozhodnutia riaditeľa školy po odporúčaní odborného lekára a odbornej komisie. Podnet na prijatie môže dať: zákonný zástupca dieťaťa, škola ktorú dieťa navštevuje, psychológ, špeciálny pedagóg, pediater, odborný lekár.

Špeciálna základná škola pre žiakov s TP, Základná škola pre žiakov s TP a triedy pre žiakov s autizmom, ŠMŠ, Praktická škola a Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva sú umiestnené v 2 spoločných budovách. Budova č.1 je trojpodlažná, s bezbariérovými vstupmi, toaletami a výtahom. ŠZŠ využíva t.č.7 tried, telocvičňu, učebňu dielní, počítačovú učebňu, multimediálnu učebňu, jazykovú učebňu, školskú knižnicu, relaxačnú miestnosť Snoezelen, cvičnú kuchyňu, ŠKD. V priestoroch tejto budovy sa nachádzajú kancelárie CŠPP – psychológ a špeciálny pedagóg, ako aj zdravotné oddelenie rehabilitácie - vodoliečba, telocvičňa, magnetoterapia, parafín, miestnosť pre externých lekárov. Škola má výdajnú školskú jedáleň. V budove č. 2 ktorej priestory sa nám podarilo zrekonštruovať v školskom roku 2013/2014 a ktorá je umiestnená v areáli školy sa nachádzajú kancelárie CŠPP – logopéd, špeciálny pedagóg, somatopéd. Nachádza sa tu aj kancelária riaditeľky Spojenej školy, kancelária hospodárky, ekonómky a sociálnej pracovníčky. Je tu umiestnená aj Špeciálna materská škola, dve triedy pre žiakov s autizmom a jedna trieda pre žiakov ŠZŠ variant C. Žiaci využívajú všetky špeciálne učebne v budove č. 1. Učebne sú veľkosťou a zariadením prispôbené počtu žiakov stanovených pre špeciálne školy s telesným a mentálnym postihnutím.

Špecifikom našej školy je nízky počet žiakov v triede, čo umožňuje učiteľovi individuálny prístup k žiakovi. Veľký dôraz kladieme na rozvoj psychomotorických zručností, sebaobslužných a hygienických návykov, aby sa žiak v rámci svojho postihnutia mohol čo najlepšie začleniť do spoločnosti. Prispievame k zlepšeniu jeho zdravotného stavu a snažíme sa aby nedošlo k jeho regresu. Počas výchovno-vzdelávacieho procesu špeciálny pedagóg/učiteľ rešpektuje momentálny zdravotný stav žiaka, pracovné tempo prispôbuje

postihnutiu a diagnóze, dbá na relaxačné chvíľky. Prostredníctvom oddelenia rehabilitácie v rámci ČŠPP a predmetu telesná výchova, zdravotná telesná výchova sa snažíme o rozvoj psychomotorických zručností žiakov. Škola ponúka žiakom záujmové krúžky vzhľadom k ich druhu a stupňu postihnutia.

KRÚŽKY:

V školskom roku 2011/2012: Čitateľsko-dramatický, Krúžok šikovných rúk, Mladý záchránár, Počítačový krúžok, Športový krúžok;

V školskom roku 2012/2013: Krúžok Mladý spravodajca, Čitateľsko-dramatický, Športový krúžok, Šikovné ruky;

V školskom roku 2013/2014: Krúžok Šikovných rúk, Mladý spravodajca, Angličtina hrou, Priateľ Ježiš, Športom k prírode, Z rozprávky do rozprávky;

V školskom roku 2014/2015: Krúžok Maškrtníček, Biblia očami detí, Mladý spravodajca, Spevácko-dramatický, Športom k prírode, Výtvarný krúžok;

V školskom roku 2015/2016: Krúžok Šikovníček, Mladý spravodajca, Spevácko-tanečný, Športom k prírode, Výtvarný krúžok;

V školskom roku 2016/2017: Šikovníček, Mladý spravodajca, Hudobno-dramatický, Angličtina hrou, Športom k prírode, Výtvarný krúžok;

Počas prestávok môžu byť žiaci v triede, majú voľnosť, môžu sa hrať vlastné hry, alebo navštíviť kamarátov vo vedľajšej triede pod dohľadom službukonajúceho pedagogického dozoru. Prístup pedagógov k žiakom je demokratický a priateľský.

Špeciálna základná škola pre žiakov s telesným postihnutím poskytuje výchovu a vzdelávanie žiakom s mentálnym, telesným a viacnásobným postihnutím ktorí pre svoju úroveň rozumových schopností nie sú schopní zvládnuť učivo predpísané učebnými osnovami základnej školy. Vzdelávajú sa vo variantoch A, B, C.

Vzdelávanie podľa variantu A

Ciele výchovy a vzdelávania:

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie (spôsobilosti), ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná. Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- poskytnúť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového,
- rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,

- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote, – vyvážené rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumieť sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť, rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie.

Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z., dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou (ISCED 1).

Špecifiká výchovy a vzdelávania

- Dieťa s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s odloženou povinnou školskou dochádzkou sa môže vzdelávať v prípravnom ročníku, po absolvovaní ktorého môže žiak pokračovať v primárnom vzdelávaní na takom type školy, pre ktorý má predpoklady.
- Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie, čomu musí zodpovedať materiálne-technické a priestorové vybavenie školy.
- V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.
- Žiakovi s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú terapiu školský logopéd. Žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní a) v špeciálnych základných školách, b) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole, c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii (podľa § 94 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z.).

Dĺžka výchovy a vzdelávania

Špeciálna základná škola - variant A má deväť ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka.

Podmienky prijímania

Podmienky prijímania žiakov do škôl pre žiakov s mentálnym postihnutím určuje § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy špeciálna základná škola pre žiakov s mentálnym postihnutím – variant A nemá.

Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky.

Vzdelávanie podľa variantu B

Žiaci, ktorí nie sú schopní osvojiť si učivo predpísané učebnými osnovami variantu A sú po odbornom zhodnotení vzdelávaní podľa variantu B. Vzdelávanie podľa variantu B trvá 10 rokov. Po úspešnom ukončení žiaci môžu pokračovať v štúdiu v Praktickej škole.

Ciele výchovy a vzdelávania

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je

- rozvíjať kognitívne a psychomotorické procesy, všestrannú komunikáciu,
- rozvíjať individuálne schopnosti a predpoklady mentálne postihnutých žiakov tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré dokážu využiť v osobnom živote,
- zamerať sa na pripravenosť v praktickom živote s možnosťou prirodzenej integrácie do spoločnosti a stali sa jej prirodzenou súčasťou,
- podnecovať žiakov k mysleniu na podklade názoru a k riešeniu problémov,
- učiť žiakov chrániť si svoje zdravie a zdravie iných

Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z., dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou (ISCED 1).

Charakteristika výchovy a vzdelávania

Vzdelávanie je zamerané na – maximálny možný rozvoj žiakov s mentálnym postihnutím po stránke psychickej, fyzickej a emocionálnej,

- na kompenzáciu ich nedostatkov s cieľom optimálne ich pripraviť na praktický život,
- schopnosť žiakov osvojiť si základy vzdelania a pokračovať vo vzdelávaní v praktickej škole.

Špecifiká výchovy a vzdelávania

– Žiakovi so stredným stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú terapiu školský logopéd.

Žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní

- a) v špeciálnych základných školách,
- b) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole alebo v domove sociálnych služieb
- c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii (podľa § 94, ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z).

Dĺžka výchovy a vzdelávania

– Špeciálna základná škola – variant B má desať ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka.

– Žiakovi skončilo plnenie povinnej školskej dochádzky, ak od začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky absolvoval desať rokov vzdelávania, alebo dňom 31. augusta príslušného školského roka, v ktorom žiak dovŕšil 16.rok veku (§ 22 ods.1 zákon č. 245/2008).

– Žiakovi s ťažkým zdravotným postihnutím môže riaditeľ školy umožniť vzdelávanie až do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 18. rok veku (podľa § 22 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z.).

Podmienky prijímania

Podmienky prijímania žiakov do škôl pre žiakov s mentálnym postihnutím určuje § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s mentálnym postihnutím nie sú vypracované vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov.

Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky.

Vzdelávanie podľa variantu C

Ciele výchovy a vzdelávania

Cieľom primárneho vzdelávania žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je

- umožniť žiakovi spoznávať svoje vlastné rozvojové možnosti, postupovať pri jeho vzdelávaní podľa vlastných schopností, individuálnym tempom,
- prispievať k maximálnemu rozvoju osobnosti žiaka, primerane k jeho schopnostiam a predpokladom,
- pripraviť žiaka na bežný život primerane k jeho schopnostiam.

Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z., dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou (ISCED 1).

Špecifiká výchovy a vzdelávania

- Žiaci s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sa vzdelávajú podľa individuálnych vzdelávacích programov /IVP/. Pri organizácii vyučovania sa odporúča predovšetkým blokové vyučovanie.
- V prípade, že žiak zvládol obsah vzdelávania a splnil kritéria na prijatie do špeciálnej základnej školy - variant B, môže tam byť preradený.
- Žiakovi s ťažkým stupňom alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú intervenciu školský logopéd.

Žiaci s ťažkým stupňom alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní

- a) v špeciálnych základných školách,
- b) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole alebo v domove sociálnych služieb,
- c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii (podľa § 94 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z).

Dĺžka vzdelávania

- Vyučovací čas žiaka je 20 hodín týždenne.
- Vyučovacie hodiny vzhľadom na psychické osobitosti detí sú členené do kratších časových úsekov.

– Dĺžka časových úsekov sa stanovuje individuálne.

Podmienky prijímania

Podmienky prijímania žiaka do špeciálnej základnej školy určuje § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia nie sú vypracované vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov.

Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky.

Individuálny vzdelávací program /IVP/

Ministerstvo školstva SR schválilo Štruktúru individuálneho vzdelávacieho programu pre žiakov s viacnásobným postihnutím vzdelávaných v triedach špeciálnych základných škôl podľa individuálnych vzdelávacích programov dňa 9.januára 2007 pod číslom CD – 2006 – 14526/33650/c-2:095 s platnosťou od 2. septembra 2006.

POZNÁMKA:

Súčasne sa ruší Individuálny vzdelávací program pre žiaka s ťažkým stupňom mentálnej retardácie s ťažkou symptomatologickou poruchou reči, ktorý schválilo Ministerstvo školstva SR pod číslom CD-2006-14526/33650/b-1:095 dňa 17. októbra 2006 s platnosťou od 2. septembra 2006 a ktorý sa týmto aktom stáva súčasťou predmetnej pedagogickej dokumentácie „Štruktúra individuálneho vzdelávacieho programu pre žiakov s viacnásobným postihnutím v triedach špeciálnych základných škôl podľa individuálnych vzdelávacích programov“.

V triedach špeciálnych základných škôl (ŠZŠ) sú v závislosti od stupňa mentálnej retardácie, prípadne kombinácie postihnutí vzdelávaní žiaci podľa schválených učebných osnov variantu A, variantu B a variantu C. V praxi týchto škôl je potrebné však vytvárať i triedy, kde sú viacnásobne postihnutí žiaci vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej len IVP).

Umožňuje to Vyhláška MŠ SR c. 63 / 2000 Zb., ktorou sa mení a doplna Vyhláška MŠ SR č. 212/1991 Zb. o špeciálnych školách. V zmysle § 5,ods.6 tejto vyhlášky sa pre ťažko mentálne postihnutých žiakov a žiakov s viacerými chybami, ktorí sa nemôžu vzdelávať iným spôsobom v špeciálnych školách zriaďujú triedy s IVP. Žiaci s viacerými chybami sa do týchto tried v jednotlivých typoch škôl zaraďujú podľa primárneho postihnutia.

Základné princípy pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu sú podobné ako pri reedukácii porúch a narušení:

- IVP vychádza z diagnózy dieťaťa.
- IVP je vytváraný s prihliadnutím k súčasnému stavu dieťaťa, rešpektuje jeho individuálne schopnosti.
- IVP musí byť reálny, musí zodpovedať situácii v triede a personálnemu zabezpečeniu odborného pracoviska.
- IVP nie je nemennou normou. Ak sa ukáže, že je príliš náročný alebo naopak zbytočne ľahký, je potrebné ho upraviť.

- IVP by mal zapájať čo najviac zainteresovaných ľudí (ostatní učitelia, vychovávatelia, rodičia, samotné dieťa). (str.9,Zelinková,O. in Mertin,V.,1995)

Organizačné poznámky:

1. Odporúčame IVP vypracovávať štvrtročne, vyhodnocovať ho na základe priebehu výchovy a vzdelávania.
2. Odporúčame využívať slovné hodnotenie žiakov.
3. Odporúčame konzultovať program aj s inými pedagógmi, ktorí prichádzajú s dieťaťom do kontaktu a s rodičmi. Najmä v prípade využívania alternatívnej a augmentatívnej komunikácie (AAK) je spolupráca s rodičmi a ostatnými zainteresovanými osobami nevyhnutná.
4. V závislosti od individuálnych schopností dieťaťa je možné tvoriť IVP pre jednotlivé predmety aj z dvoch rôznych úrovní učebných osnov. Napr. oblasť grafomotoriky, písania a čítania z učebných osnov variantu B a oblasť matematiky na úrovni počtov trívia z učebných osnov pre ťažko mentálne postihnutých žiakov a pod.

Základom navrhovanej štruktúry individuálneho vzdelávacieho programu sú Učebné plány a učebné osnovy pre špeciálnu základnú školu pre žiakov s mentálnym postihnutím schválené Ministerstvom školstva Slovenskej republiky dňa 22. mája 2006 pod číslom CD – 2006 - 477/17104 - 2 : 095 s účinnosťou od 1. septembra 2006.

1.2 Charakteristika žiakov

ŠZŠ pre žiakov s TP zabezpečuje primárne vzdelávanie podľa vzdelávacích programov pre žiakov s ľahkým /variant A/, stredným /variant B/, ťažkým alebo hlbokým /variant C/ stupňom mentálneho postihnutia. Žiaci s mentálnym postihnutím plnia ciele výchovy a vzdelávania ŠZŠ.

Školu navštevujú žiaci 1.a 2. stupňa vo veku od 6 do 18 rokov, ktorí majú mentálne, telesné, alebo viacnásobné postihnutie. Deti pochádzajú z Vranova nad Topľou a okolitých dedín Vranovského okresu. Školu navštevujú aj deti z iných okresov a krajov.

Škola má dlhoročné skúsenosti s prácou s deťmi so zdravotným znevýhodnením a postihnutím, a každoročne sa ich snaží skvalitňovať. Pri výchove a vzdelávaní rešpektujeme psychické a fyzické osobitosti každého žiaka, uplatňujeme individuálny prístup a poskytujeme diagnostickú, rehabilitačnú, psychologickú, psychoterapeutickú a špeciálno-pedagogickú starostlivosť, ako aj poradenské služby žiakom a ich rodičom. Pri výchove a vzdelávaní žiakov máme na prekonávanie zdravotných bariér zabezpečených pedagogických asistentov. Škola vyhľadáva a rozvíja talent a nadanie mentálne postihnutých žiakov. Talentovaným žiakom dáva príležitosť zúčastniť sa na rôznych akciách, súťažiach. Učitelia pre nich pripravujú školské projektové práce odpovedajúce ich zručnostiam a schopnostiam.

(1) Úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. žiak získa primárne vzdelanie. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou. Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne: „Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania“. Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzky nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku“.

(2) V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa uvádzajú aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním, ako napríklad vzdelávanie podľa

individuálneho vzdelávacieho programu, variant vzdelávacieho programu, podľa ktorého bol vzdelávaný; ak ukončil povinnú školskú dochádzku v nižšom ako poslednom ročníku aj ročník ukončenia povinnej školskej dochádzky.

Škola má dlhoročné skúsenosti s prácou s deťmi so zdravotným znevýhodnením a postihnutím a každoročne sa ich snaží skvalitňovať.

1.3 Charakteristika pedagogického zboru

V škole pracuje väčšina pedagogických zamestnancov so špeciálno-pedagogickou spôsobilosťou, prípadne si kvalifikáciu dopĺňajú o špeciálnu pedagogiku. Zamestnancov ŠZŠ nie je možné celkom vyčleniť, nakoľko vyučujú aj v ZŠ a v triede pre žiakov s autizmom, a PŠ. V škole pôsobí výchovný poradca, pedagogickí zamestnanci - koordinátori /podľa jednotlivých prierezových tém./ Chod školského klubu detí (ďalej len ŠKD) zabezpečujú vychovávateľky a pedagogickí asistenti. Špeciálno-pedagogické a psychologické služby a starostlivosť poskytujú v rámci ČŠPP špeciálni pedagógovia – logopéd, somatopéd, psychopéd, psychológ a sociálny pracovník. Rehabilitačnú starostlivosť zabezpečujú fyzioterapeuti.

Vzdelávanie a starostlivosť o telesne postihnuté deti a o deti s ťažkým mentálnym a viacnásobným postihnutím vyžaduje zabezpečenie rehabilitácie a iných služieb spojených s ich výchovou a vzdelávaním /obslužné činnosti, kŕmenie, obliekanie, umývanie, podávanie liekov, cievkovanie, premiestňovanie imobilných detí, rehabilitácia – ZTV, vodoliečba, magnetoterapia.../. Z uvedeného dôvodu zamestnávame fyzioterapeutov, zdravotnú sestru a asistentov učiteľa. V škole pracuje metodické združenie a predmetová komisia.

Vďaka rôznorodej zameranosti pedagógov môžeme uspokojiť veľké množstvo potrieb žiakov a to nie len v oblasti vyučovania, ale taktiež v oblasti voľno-časových aktivít - v škole je pestrá ponuka záujmových krúžkov. Svoje organizačné schopnosti v dostatočnej miere prezentujú usporiadaním školských akcií pre verejnosť, pre kolegov, pre žiakov a ich zákonných zástupcov a pripravovaním žiakov na školské a mimoškolské súťaže a podujatia.

Učitelia si rozširujú a dopĺňajú kvalifikáciu rozširujúcim štúdiom špeciálnej pedagogiky v Pedagogickej fakulte v Prešove a v Ružomberku, priebežným vzdelávaním v Metodicko-pedagogickom centre. V súčasnosti sa zameriavame na zvyšovanie pedagogickej spôsobilosti v jazykoch a informatike. Individuálne sa venujú samoštúdiu zameranému na rozvoj a dopĺňanie potrebných kompetencií a zručností.

1.4 Organizácia prijímacieho konania

Škola prijíma žiakov na základe ich preukázateľného zdravotného znevýhodnenia so súhlasom rodiča po diagnostických vyšetreniach v zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie po dovŕšení 6.roku dieťaťa.

Žiakovi s ťažkým zdravotným postihnutím môže riaditeľ školy umožniť vzdelávanie až do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 18. rok veku, (v zmysle §22 ods. 3 zákona č.245/2008 Z.z.). V prípade potreby žiakov žiak s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím možno predĺžiť dĺžku vzdelávania až o dva roky. Takýchto žiakov na základe odporúčania odborného lekára a žiadosti rodiča môže riaditeľ oslobodiť od dochádzania do školy.

Počas celého školského roka škola prijíma žiakov s mentálnym postihnutím v kombinácii s telesným alebo viacnásobným postihnutím do všetkých ročníkov na základe lekárskeho odporúčania a žiadosti rodičov. Pri nižšom počte žiakov sú ročníky spájané.

1.5 Dlhodobé projekty

- > **Otvorená škola Infovek** – cieľom projektu je zvyšovanie gramotnosti žiakov a učiteľov v oblasti IKT s cieľom využívať IKT vo výchovno-vzdelávacom procese a v čase mimo vyučovania, používať internet ako informačný zdroj pre žiakov a učiteľov pri vzdelávaní sa a príprave na vyučovanie, získavanie nových IKT technológií.
- > **Chránená dielňa** – projekt Európskeho sociálneho fondu v spolupráci s UPSVaR vo Vranove n. T., ktorým sme vytvorili dve pracovné miesta pre osoby so zdravotným postihnutím a s ťažkým zdravotným postihnutím.
- > **Stromy poznania** – starostlivosť o sadenice v areály školy v spolupráci s Poľovníckym zväzom vo Vranove nad Topľou,
- > **Virtuálna knižnica** – práca s internetovým systémom slúžiacim učiteľom na prácu s elektronickými materiálmi v spolupráci so spoločnosťou Komenský,
- > **Memoriál A. Košíka v Šuranoch** – pravidelná účasť na parašportovej súťaži v spolupráci so Slovenským zväzom zdravotne postihnutých
- > **Pomôž svojej škole a chráň prírodu** – súťaž v separovanom zbere v spolupráci s firmou MILK- AGRO
- > projekt inovácia predmetov vo VVP pomocou IKT opísať zo ZŠ

1.6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi sa neustále rozvíja. Cieľom je dosiahnutie maximálnej úrovne vzájomnej komunikácie a vybudovanie pozitívnych vzťahov medzi rodičmi a učiteľmi. Rodičia môžu kedykoľvek navštíviť školu nielen po vzájomnej dohode s triednym učiteľom, na školských a triednych rodičovských združeniach, akciách usporiadaných školou. Triedni učitelia majú vymedzený čas na konzultácie s rodičmi, poprípade si stretnutie s rodičmi vopred dohodnú. Snažíme sa oboznamovať všetkých zákonných zástupcov žiakov a klientov ČŠPP čo, ako a prečo robíme, a aký to bude mať vplyv na zlepšenie stavu ich dieťaťa, preto im vypracúvame stimulačné, terapeutické, individuálne vzdelávacie programy /IVP/ a individuálne výchovno-vzdelávacie programy /IVVP/.

Rodičia, zákonní zástupcovia a verejnosť majú možnosť oboznámiť sa s chodom školy prostredníctvom webových stránok školy. Možnosti vzájomných informácií cez internet chceme naďalej viac rozširovať.

Pri škole pracuje Rodičovská rada, Rada školy pri SŠ, Občianske združenie /OZ/ „Radosť Vranovských detí“. Všetky orgány a subjekty sa pravidelne stretávajú a spolupracujú so školou.

Škola ďalej aktívne spolupracuje s:

- Obvodným úradom v Prešove, Mestským úradom vo Vranove nad Topľou, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a inými zariadeniami,
- Lekárom rehabilitácie Vranovskej nemocnice, detským neurológom, a inými odbornými lekármi /pediater, psychiater, otorinolaryngológ.../,
- Občianskym združením „Radosť Vranovských detí“ - ktorého cieľom je podpora a zabezpečovanie potrieb žiakov školy za účelom ich všeobecného rozvoja, obstarávanie školských pomôcok, organizovanie školských výletov,

- Pdf Prešovskej univerzity – priebežná prax študentov denného štúdia špeciálnej pedagogiky, jednodňová exkurzia študentov externého rozširujúceho štúdia špeciálnej pedagogiky,
- Základnými školami, materskými školami a strednými školami – zamestnanci ČŠPP priebežne podľa potrieb uskutočňujú metodické návštevy,
- Úniou nevidiacich, Zväzom pre telesne postihnutých, Červeným krížom, poradenskými zariadeniami - ČŠPP a CPPP a P vo Vranove nad Topľou, s ČŠPP pre sluchovo postihnutých v Prešove, ČŠPP pre zrakovo postihnutých v Levoči.

Škola prizýva k spolupráci všetkých partnerov, očakáva pomoc, podporu, dôveru. Za to sa chceme poďakovať všetkým, ktorým osud našich detí nie je ľahostajný a ich finančná podpora prispela k uľahčeniu a vytvoreniu lepších podmienok ich života.

K ďalších radostiam, metódam a aktivitám, ktoré spoluvytvárajú naše spoločenstvo a prispievajú k rehabilitácii a lepšej kvalite života nás všetkých patria: slávnosti a programy, výlety a exkurzie, umelecké stretnutia. Organizovanie spoločných akcií s deťmi bežných škôl, s rodičmi, súrodencami detí. Žiaci sa pravidelne zúčastňujú rôznych športových, speváckych, výtvarných a speváckych súťaží, kde opakovane získali mnoho ocenení.

1. 7 Priestorové a materiálne - technické podmienky školy

ŠZŠ pre žiakov s TP sídli v budove č. 1 a v budove č.2.

Budova č. 1 - člení sa na:

a.) Úsek výučby

- *malá telocvičňa* – rebriny, švédka debna, šmýkačka, suchý bazén, televízor...
- Miestnosť Snoezelen /viac v poslednej časti ŠkVP/
- *učebňa dielni* - je vybavená 3 pracovnými stolmi s potrebným náradím
- *učebne IKT, multimedialna učebňa* – počítače, tablety, notebooky, interaktívne tabule, špeciálne klávesnice a myši pre žiakov s DMO a žiakov s postihnutím horných končatín, multifunkčné zariadenie, čítacia lupa, špeciálne výukové CD, DVD, digitálne učebnice.
- *kancelária ČŠPP – psychológ, a vyšetrovacia miestnosť pre špeciálnych pedagógov ČŠPP* – sú vybavené potrebnými odbornými pomôckami a špeciálnym nábytkom,
- *triedy* : v budove č.1 sa nachádzajú na 2. a 3. nadzemnom podlaží (triedy ZŠ , ŠZŠ a triedy PŠ) sú veľkosťou prispôbené počtu žiakov stanovených pre špeciálne školy s telesným a mentálnym postihnutím s priestorom pre relaxáciu s viacúčelovým výškovo nastaviteľným nábytkom a polohovateľnými ležadlami, špeciálnymi prístrojmi, technikou, materiálmi a pomôckami. Vnútorne usporiadanie lavíc, osvetlenie /prírodné i umelé/ i umiestnenie tabúl je v súlade s požiadavkami hygieny výchovno-vzdelávacieho procesu. ŠKD realizuje svoju činnosť v 2 školských triedach na 2.podlaží.
- *rehabilitácia* – vodoliečba, telocvičňa, miestnosť pre externých lekárov, rebriny, masážne stoly, parafín, magnetoterapia, diadynamik, biolampa, steper, elektrický chodník, posilňovací komplex, cyklotrenažér, vodoliečba, perličkový kúpeľ celotelový, perličkový kúpeľ nôh, ortopedické a protetické pomôcky a protetické pomôcky...
- *Školská knižnica* je umiestnená v triede na 2. poschodí..

b.) Úsek vedenia školy:

- miestnosť zástupcu ZŠ pre žiakov s TP , ŠZŠ a PŠ – na 1.poschodí

c.) Úsek pomocných priestorov:

- šatňa
- zariadenia na osobnú hygienu žiakov: sociálne zariadenia v členení chlapci, dievčatá, 3 bezbariérové sociálne zariadenia
- zariadenia na osobnú hygienu zamestnancov a klientov
- kabinet
- miestnosť pre upratovačky
- sklad čistiacich a hygienických potrieb
- údržbárska dielňa
- výdajňa stravy
- školská jedáleň
- kotolňa
- archív
- výťah.

Budova č. 2 – člení sa na:

a.) úsek výučby

- triedy – pre žiakov ŠZŠ a ZŠ – triedy pre žiakov s autizmom /s podobným vybavením ako v budove č. 1/
- triedy pre ŠMŠ

b.) Úsek vedenia školy:

- miestnosť riaditeľky SŠ

c.) Úsek administratívy:

- kancelária pracovníčok THP a PaM

d) Úsek administratívy:

- kancelária sociálnej pracovníčky - kancelária prvého kontaktu s klientom
- samostatné kancelárie CŠPP – logopéd, psychopéd, somatopéd

e.) Úsek pomocných priestorov:

- šatňa pre žiakov a zamestnancov školy
- zariadenia na osobnú hygienu žiakov: sociálne zariadenia v členení chlapci, dievčatá, bezbariérové sociálne zariadenie
- zariadenie na osobnú hygienu zamestnancov školy
- kotolňa

Vychádzajúc z vízie školy sa naše zariadenie postupne modernizuje, podarili sa ďalšie zmeny k lepšiemu:

- rekonštrukcia kotolne, sociálnych zariadení /sprcha, prebaľovacie lôžko, hygienické zariadenia pre imobilných, nová vírivá vaňa pre žiakov a klientov rehabilitácie/, výmena okien na škole, rekonštrukcia výťahu, oprava schodov, výrazná úprava interiéru školy – relaxačné kútiky pre žiakov, výškovo nastaviteľné lavice, stoličky,
- dopĺňanie vybavenia školy učebnými a kompenzačnými pomôckami, didaktickou a špeciálnou počítačovou technikou, pedagogickou a odbornou literatúrou,

- zakúpenie schodolezu a prenosných nájazdových rámp na prekonávanie schodov pre imobilných žiakov,
- zakúpenie špeciálnych klávesníc, počítačových myší, tabletov, interaktívnych tabúl pre telesne a mentálne postihnutých žiakov,
- modernizácia vyučovania – využívanie metódy projektového vyučovania a testovacieho systému TAP vo vyučovacom procese, digitálne učebnice, učebne IKT s pripojením Wifi, výučbové programy Alf, Activinspire a edukačné programy na CD pre jednotlivé predmety, zriadenie jazykovej a multimedialnej učebne, úprava exteriéru - pozemok na pestovanie plodín, Altánok poznania, Eko chodník s listnatými a ihličnatými stromčekmi, detské ihrisko so šmýkačkou, kolotoč, pieskovisko, kladina.
- zabezpečenie pomôcok pre slabozrakých: elektronické a vreckové čítacie lupy.

Materiálno-technické zabezpečenie vyučovania je na veľmi dobrej úrovni a umožňuje tvorivejší a efektívnejší výchovno-vzdelávací proces. Učebné pomôcky sa dokupujú priebežne podľa finančných prostriedkov a potreby aj v spolupráci s OZ „Radosť Vranovských detí“.

Areál školy je nevyhovujúci (skoro celý je vyasfaltovaný, málo zelene) a zároveň je prístupovou cestou a parkoviskom pre rodičov imobilných detí. Za budovou školy sa nachádza pozemok na pestovateľské práce.

1.8 Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, treba klásť dôraz na:

- upravené a estetické prostredie tried, chodieb, areálu školy,
- aktuálne informácie o aktivitách školy prezentovať na informačných tabuliach, nástenkách a internetovej stránke školy,
- budovanie priateľskej atmosféry medzi telesne a viacnásobne postihnutými žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pedagógmi, medzi pedagógmi navzájom a pedagógmi a rodičmi.

1.9 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola zabezpečuje bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch školy a areáli školy.

V rámci bezpečnosti vykonáva poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci na začiatku školského roka a pred rôznymi školskými akciami. Zabezpečuje pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti pri práci a proti požiaru, ochrane zdravia a prevencie pred sociálno-patologickými javmi. Realizuje pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia na odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov revízií. Cvičné poplachy pre žiakov a zamestnancov školy.

Bezbariérový prístup zabezpečuje výťah, madlá na schodištiach, chodbách a sociálnych zariadeniach. Škola je zabezpečená proti úteku žiakov zo školy. Škola kladie dôraz na dodržiavanie pitného režimu – denne žiaci dostávajú na desiatu teplý čaj. Na bezpečnosť a ochranu žiakov pred úrazmi v triede a na chodbách počas prestávok dbá pedagogický a zdravotný personál školy. Pri úraze podľa jeho závažnosti a rozsahu poskytne žiakovi prvú pomoc zdravotný personál školy, alebo privolaná lekárska služba.

Školenia BOZP zamestnancov sa vykonávajú v súlade s plánom BOZP. Školenia zabezpečuje externý zamestnanec. Revízie zariadení sú v súlade s plánom podľa platných noriem a zákonov.

2.CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU /ŠkVP/

VP pre žiakov s mentálnym postihnutím ISCED - primárne vzdelávanie

Vzdelávací program ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu schválilo MŠ SR pod číslom CD-2008-18550/39582-1:914 dňa 26.mája 2009.

Súčasťou VP je - VP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

VP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

VP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím sa podľa § 94 ods. 2 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 245/2008 Z. z.) postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím sa **uplatňuje** pri vzdelávaní žiakov s touto diagnózou v základnej škole podľa § 94 ods.1 písm. a) a b) zákona č. 245/2008 Z. z., t.j. v špeciálnej základnej škole pre žiakov s mentálnym postihnutím a v ďalších školách pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, v špeciálnych triedach základných škôl alebo pri individuálnom začlenení.

Vymedzuje špecifické potreby a požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť o žiakov s mentálnym postihnutím v školách, kde sú vzdelávaní.

Podľa § 97 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z., základná škola podľa § 94 ods. 2 písm. a), ktorá vzdeláva žiakov s mentálnym postihnutím alebo s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím, sa vnútorne člení podľa stupňa mentálneho postihnutia žiakov na

a) variant A pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia,

b) variant B pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia,

c) variant C pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia alebo pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorí majú aj iné zdravotné postihnutie, sú držiteľmi preukazu zdravotne ťažko postihnutých a nemôžu sa vzdelávať podľa variantu A alebo B.

2.1 Pedagogické princípy školy

Strategickým a hlavným cieľom školy je poskytnúť našim žiakom také vedomosti a zručnosti, aby sa mohli čo najviac a čo najsamostatnejšie začleniť do spoločnosti a do normálneho života. Aby mohli prežiť svoj život naplno a harmonicky. Aby mali zdravé sebavedomie a primerané sebakritické myslenie a vnútorne sa vyrovnali so zdravotným postihnutím.

Školský vzdelávací program kladie dôraz na všestranný rozvoj osobnosti žiaka so zdravotným znevýhodnením a žiakov s MRK (marginalizovaných komunit), na rozvoj pozornosti, myslenia, predstavivosti, pamäte a orientácie v priestore a čase. Na získanie pracovných, sebaobslužných a hygienických návykov podľa ich schopností a odstránenie alebo zmiernenie ich pohybového a iného handicapu.

Dôležitým hľadiskom pri stanovení cieľov je zásada vývojovosti. Najprv chceme zistiť, na akej úrovni sa dieťa v určitej oblasti práve nachádza (napr. v sebaobsluže alebo v motorických zručnostiach) a odtiaľ ich rozvíjame. Chceme pozorne zachytiť, čo už dieťa vie a odtiaľ stanoviť najbližší cieľ rozvoja a cestu k nemu. Potom záleží na tvorivom prístupe a vynaliezavosti pedagógov, na ich ďalšom vzdelávaní.

Uvádzame ciele pre všetky varianty všeobecne. Ich plnenie budeme realizovať s ohľadom na individualitu žiaka, na mentálne, telesné a viacnásobné postihnutie žiaka, jeho psychické a fyzické schopnosti a možnosti s rešpektovaním zníženého pracovného tempa, komunikačných a pohybových bariér.

Ciele, ktoré si stanovila škola aj pre žiakov s MRK:

- umožniť žiakovi spoznávať svoje vlastné rozvojové možnosti, postupovať pri jeho vzdelávaní podľa vlastných schopností, individuálnym tempom,
- rozvíjať slovnú zásobu, čitateľské a pisateľské vedomosti a zručnosti, čítanie s porozumením, rozvíjať komunikačné schopnosti, aby sa vedeli orientovať v bežnej komunikačnej situácii, vedeli sa vhodne vyjadrovať a svoje poznatky uplatňovať v praktickom živote,
- náprava narušenej komunikačnej schopnosti
- rozvíjať jemnú a hrubú motoriku s hlavným zameraním na zvládnutie sebaobsluhy, hygienických návykov, osvojovanie základných pracovných návykov a zručností a používanie kompenzačných pomôcok,
- aplikovať základné matematické vedomosti v jednoduchých životných situáciách
- na kvalitnú prípravu v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov
- viesť žiakov k vytrvalosti a sústavnosti pri plnení úloh
- vychovávať osobnosti s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť zaujímajú významné miesto,
- dosiahnuť základnú gramotnosť v oblasti IKT využívaním špeciálnych počítačových pomôcok podľa možností vybavenia školy,
- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti a ohľaduplnosti k iným ľuďom, ich kultúram a duchovným hodnotám,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, chrániť ho a upevňovať, chrániť životné prostredie,
- zvýšiť účasť rodičov na daniach v škole s cieľom nadviazať na domácu prípravu,
- posilniť demokratickú klímu v škole,
- posilniť voľnočasové aktivity.

Neoddeliteľnou súčasťou činnosti školy, ktoré využívame pri plnení cieľov je špeciálno-pedagogická, psychologická a rehabilitačná starostlivosť v škole a ČŠPP a rôzne kompenzačné aktivity. Používame rôzne špeciálne počítačové programy, kompenzačné pomôcky, špeciálne metódy a formy práce. Do výchovno-vzdelávacieho procesu chceme začleniť arteterapiu a hipoterapiu. Dôležitú úlohu pri plnení cieľov má aj školský klub detí, záujmové útvary, jednotlivé akcie organizované školou počas školského roka.

Počas VVP využívame prvky terapie SNOEZELEN, AAK, cvičnú kuchynku, školský pozemok, rehabilitáciu, interaktívnu učebňu, detské ihrisko so šmýkačkou, pieskovisko, kolotoč, kladinu a vybavenie školy s IKT, PC učebňu, telocvičňu a služby ČŠPP...

Prostriedky a formy realizácie:

- Využívaním nových inovatívnych a špeciálnych metód.
- Tvorbou projektov a portfólii.
- Využívaním individuálnej práce, ale aj kooperácie v skupinách.
- Zážitkovým učením – názornosťou, vlastnou skúsenosťou.
- Reflexiou – premýšľaním, rozjímaním, uvažovaním.

2.2 Zameranie školy

Uvedomujeme si, že naši žiaci majú v rámci zdravotného postihnutia veľmi rôznorodé vzdelávacie potreby, ktoré pri osvojovaní pracovných a hygienických návykov a odstraňovaní alebo zmierňovaní ich pohybového handicapu budeme rešpektovať. Sme partneri a máme spoločný cieľ - získať postihnutiu zodpovedajúce zručnosti, vedomosti a postoje, ktoré im umožnia čo najefektívnejšie začlenenie do života.

Snažíme sa v škole vytvoriť demokratickú klímu, aby sme mohli poskytnúť žiakom kvalitné základy moderného všeobecného vzdelania zamerané pre ďalšie štúdium, ale aj k praktickému životu. Usilujeme sa o rozvoj osobnosti každého žiaka na základe pochopenia a prijatia všeobecným platných mravných noriem a princípov s dôrazom na zlepšenie zdravotného stavu a rehabilitáciu s ovplyvňovaním využitia voľného času žiakov. Nezanedbateľnou súčasťou je práca s modernými informačno-komunikačnými technológiami, ktorá aj u žiakov s ľahkým a ťažkým zdravotným postihnutím umožní kvalitnejšie a ľahšie prijímať informácie

Usilujeme sa o školu rodinného a priateľského charakteru, kde sa budú dobre cítiť žiaci, učitelia, pracovníci školy, rodičia a všetci, ktorí poctia návštevou našu školu.

Program primárneho vzdelávania je zostavený tak, aby zabezpečil ľahký prechod z rodinného a predškolského zariadenia do prostredia školy prostredníctvom spolupráce učiteľov s rodinou a ČŠPP. Východiskom sú aktuálne skúsenosti žiaka, vedomosti a záujmy, ktoré sú rozvíjané podľa jeho psychických a fyzických osobitostí a možností tak, aby sa dosiahol pevný základ pre výchovu a vzdelávanie na II. stupni. Program je založený na princípe postupu od známeho k neznámemu, od jednoduchého k zložitejšiemu, z pozorovania a zažitia aktivít a udalostí, ktoré sú spojené so životom dieťaťa a s jeho bezprostredným kultúrnym a prírodným prostredím. U detí so zdravotným postihnutím je dôležité získavať poznatky a skúsenosti vlastnými aktivitami, zážitkovým učením, prostredníctvom hry a učenia v skupine rovesníkov. Vedomosti a praktické zručnosti, ktoré získa, aby využil v ďalšom štúdiu sekundárneho vzdelávania a praktickom živote.

2.3. Profil absolventa

Absolvent by mal dosiahnuť čo najširší a najrozsiahlejší záber v jednotlivých oblastiach podľa jeho individuálnych psychických a fyzických možností a schopností.

Variant A

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre **žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s telesným a viacnásobným postihnutím má** osvojené tieto kľúčové kompetencie:

(a) sociálne komunikačné kompetencie

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho

- narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsah písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat',
- vie čítať s porozumením
- vie samostatne písomne komunikovať (nakol'ko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie),
- dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí,
- je schopný vyjadriť svoj názor a obhájiť ho,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne,
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,
- správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- preberá spoluzodpovednosť za seba aj za činnosť skupiny,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy,

(b) kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- má vytvorené vedomie o ekológii, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie,

(c) kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,
- vie používať vyučovacie programy dostupné školou,
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,

(d) kompetencia učiť sa učiť sa

- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- ovláda algoritmus učenia sa a dodržiava ho,
- získané vedomosti dokáže uplatniť v rozličných situáciách a podmienkach,
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce,
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení,
- hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých.

(e) kompetencia riešiť problémy

- rozpozná problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni a skúsenostiam navrhuje riešenia na ich prekonanie,

- dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému,
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc,

(f) osobné, sociálne a občianske kompetencie

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí,
- má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí,
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medzil'udským vzťahom,

(g) kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať základné druhy umenia,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka, rešpektuje vkus iných ľudí,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície.

Variant B

Absolvent primárneho vzdelania so **stredným stupňom mentálneho postihnutia s telesným a viacnásobným postihnutím** má osvojené nasledovné kľúčové **kompetencie**:

a) sociálne komunikačné kompetencie

- vyjadruje sa ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu jednoduchého písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- učí sa čítať s porozumením jednoduchou formou,
- zvláda jednoduchou formou písomnú komunikáciu,
- dokáže určitý čas sústredene počúvať,
- je schopný vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- rieši konflikty s pomocou dospelých,
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,
- rešpektuje dospelých,
- správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými,

b) kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu,

c) kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- využíva základné formy informačnej a komunikačnej technológie,
- ovláda elementárne spôsoby práce s počítačom,
- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- vie používať vyučovacie programy dostupné školou,
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,

d) kompetencia učiť sa učiť

- ovláda základy čítania, písania, počítania a využíva ich k svojmu vzdelávaniu,
- používa termíny, znaky s symboly v spojitosti s konkrétnymi situáciami každodenného života,
- dokáže pracovať s pomocou učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých.,
- získané vedomosti, zručnosti a návyky dokáže uplatniť v praktických situáciách,

e) kompetencia riešiť problémy

- dokáže popísať problém, vie na koho sa môže obrátiť o pomoc pri riešení problémov,
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc,

f) osobné, sociálne a občianske kompetencie

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- uvedomuje si, že má svoje práva a aj povinnosti,
- čiastočne dokáže odhadnúť dôsledky svojich činov,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor a prijať názor iných,
- dokáže spolupracovať v skupine,
- je ohľaduplný k iným ľuďom,
- uvedomuje si potrebu ochrany svojho zdravia,

g) kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- vníma krásu umeleckých diel, ľudových tradícií, produktov ľudskej práce,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ovláda základné pravidlá a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- nepoškodzuje kultúrno-historické dedičstvo a pozná ľudové tradície.

Variant C

Absolvent variant C by mal čiastočne až úplne samostatne vykonávať sebaobslužné činnosti (signalizovať potrebu, hygienické návyky, spolupracovať pri obliekaní a vyzliekaní,

stolovanie, hra ...). Mať vybudované sociálne vzťahy v užšom (trieda, škola, učitelia, asistenti, spolužiaci atď.) a širšom (mimo zariadenia školy) sociálnom prostredí.

Úroveň vedomostí je ovplyvnená individuálnymi možnosťami a schopnosťami žiaka, zdravotným postihnutím (intelekt, pridružené postihnutia, zdravotný stav, stupeň poškodenia...).

Absolvent programu primárneho vzdelávania získa predpoklady, aby v rámci svojich možností dokázal spolupracovať, komunikovať verbálne alebo neverbálne. Má osvojené základy používania materinského, štátneho jazyka, základy seba obslužných činností, má osvojené tieto kľúčové **kompetencie** :

a) sociálne komunikačné kompetencie

- vyjadruje sa ústnou, písomnou formou podľa svojich schopností, adekvátne stupňu postihnutia,
- v materinskom jazyku na prijateľnej úrovni rozumie hovorenému slovu (textu),
- dokáže určitý čas počúvať, reagovať a vyjadriť svoj názor,

b) kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych životných situácií podľa svojich schopností,

c) kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- využíva základné informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- komunikuje pomocou elektronických médií s pomocou učiteľa,
- vie používať vyučovacie programy,

d) kompetencia učiť sa učiť

- osvojuje si postupy potrebné na získavanie nových poznatkov,
- teší sa z vlastných výsledkov,

e) kompetencia riešiť problémy

- vníma problémové situácie v triede, oboznamuje sa s nimi, s pomocou pedagóga sa ich pokúša riešiť,

f) osobné, sociálne a občianske kompetencie

- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, má osvojené základy pre spoluprácu v skupine,
- uvedomuje si svoje vlastné potreby a využíva svoje možnosti,
- vníma, resp. si uvedomuje význam pozitívnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medzil'udským vzťahom,
- je pripravený na reálny život tak, aby sa dokázal (s výraznou a sústavnou podporou) zaradiť do daných životných podmienok a dosiahol primeranú kvalitu života,
- pomenúva alebo inak vyjadruje svoje pocity, prejavuje čo najviac samostatnosť sociálnom prostredí,

g) kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať podľa svojich schopností na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- je oboznámený so základnými pravidlami a zvykmi súvisiacimi s úpravou zovňajšku človeka.

2.4. Pedagogické stratégie

Na naplnenie cieľov, zamerania školy a rozvoja kľúčových spôsobilostí, rozvoja schopností a zručností budeme podporovať:

- V plnej miere využívať učebňu s výpočtovou technikou na vyučovanie informatiky, cudzích jazykov, aj ostatných predmetov.
- Pre vzájomnú komunikáciu medzi zamestnancami, žiakmi a rodičmi budeme využívať internet.
- Budeme viac využívať nové metódy a formy vyučovania.
V predmete pracovná výchova sa zameriť na osvojovanie základných pracovných zručností a návykov a sebaobsluhy.
- Budeme rozvíjať čitateľské a grafomotorické zručnosti vo všetkých vyučovacích predmetoch.
- Budeme žiakov viesť k samostatnosti, sebahodnoteniu, kritickému mysleniu.
- Budeme podporovať tvorbu projektov, tímovú spoluprácu.
- Pre rodičov pripravíme aktivity k Vianociam, ku Dňu matiek a otcov, športové aktivity s deťmi.
- Uskutočniť rozlúčku so žiakmi deviateho ročníka slávnostným programom, oceníme žiakov za vzorné správanie, výborné študijné výsledky, súťaže a olympiády.

2.5 Organizačné formy a metódy vyučovania

Základnou organizačnou jednotkou je vyučovacia hodina, ktorá má vymedzený čas 45 minút. Hodiny sa striedajú podľa pevne stanoveného rozvrhu hodín schváleného riaditeľom školy. Medzi hodinami sú prestávky, každá vyučovacia hodina je venovaná jednému predmetu.

Týždenná dotácia je v jednotlivých ročníkoch určená podľa RUP. Vzdelávanie žiakov je členené do jednotlivých ročníkov. Obsah vzdelávania prebieha v jednotlivých ročníkoch na vyučovacích hodinách a je určený ŠVP a ŠkVP vyučovacích predmetov.

Ak zdravotné znevýhodnenie neumožňuje vzdelávanie žiaka podľa vypracovaného učebného plánu, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu /IVVP/, ktorý rešpektuje jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.

Okrem klasického frontálneho vyučovania je potrebné aplikovať iné formy, a to skupinové vyučovanie, prácu vo dvojiciach, ale hlavne individuálne vyučovanie. Obsah vyučovania je potrebné realizovať diferencovane.

Klasické metódy vyučovania je potrebné doplniť a spestriť inovatívnymi metódami a tými sú, práca s interaktívnou tabuľou, využívanie IKT na vyučovaní, kooperatívne učenie, prácu s textom, čítanie s porozumením, príklady z praxe atď.

3. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

- 1.hodnotenie žiakov
- 2.hodnotenie školy
- 3.hodnotenie pedagogických zamestnancov

1.Hodnotenie žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z požiadaviek školského zákona. Okrem sumatívnych výsledkov sa sústreďme na rozpracovanie formatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia.

Hodnotiace portfólio žiaka bude mať každý žiak, bude ho priebežne po ročníkoch dopĺňať, a bude obsahovať:

1. povinné práce (ako sa učím)
 - > vybrané písomné práce z jednotlivých predmetov
 - > polročný projekt žiaka,
2. voliteľné práce (čo ma baví, čo sa mi páči)
 - > moje naj...
 - > obrázky
 - > príbehy
 - > postrehy
 - > fotografie

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných.

Pri hodnotení sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Cieľom hodnotenia je:

- > poskytnúť žiakovi spätnú väzbu pri získavaní požadovaných zručností a vedomostí a o tom ako ich dokáže využiť,
- > motivovať žiakov k ďalšiemu sebazdokonaľovaniu,
- > pravidelne informovať rodičov žiaka o práci a správaní žiaka.

Zásady hodnotenia žiakov

- > žiaci vo variante A, B a C sú hodnotení podľa:

Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím - primárne vzdelávanie ktorý schválilo MŠ, VVaŠ SR pod č.:2015-7248/8803:2-10FO. Tento metodický pokyn nadobúda účinnosť 1. septembra 2015.

- > Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktoré má informatívnu, motivačnú a korekčnú funkciu.

- > Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo. Žiak a jeho zákonný zástupca má právo dozvedieť sa spôsob a výsledok hodnotenia.

- > Hodnotenie žiaka sa vykonáva *klasifikáciou, slovným hodnotením, kombináciou klasifikácie a slovného hodnotenia alebo slovným komentárom* bez vyjadrenia stupňov. O spôsobe hodnotenia rozhodne riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

- > *Klasifikácia* je jednou z foriem hodnotenia, ktorej výsledky sa vyjadrujú v jednotlivých vyučovacích predmetoch určenými piatimi stupňami.
- > *Slovné hodnotenie* je jednou z foriem hodnotenia, ktorého výsledky v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa vyjadrujú slovné štyrmi stupňami.
- > *Kombinácia klasifikácie a slovného hodnotenia* je forma hodnotenia, pri ktorej sa výsledky niektorých vyučovacích predmetov vyjadrujú stupňom klasifikácie a niektoré sa vyjadrujú slovné.
- > *Slovný komentár* o dosiahnutých vzdelávacích výsledkoch bez vyjadrenia stupňov je stručné, výstižné vyjadrenie dosiahnutej úrovne vzdelávania žiaka k očakávaným výstupom v jednotlivých vyučovacích predmetoch, v ktorom učiteľ zhodnotí klady a citlivo poukáže na nedostatky práce žiaka, jeho správania.
- > Žiakov so stredným, ťažkým a hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sa odporúča hodnotiť formou slovného komentára.
- > Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie:
 - > priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter, učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
 - > celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.
 - > V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia a klasifikácie sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými obsahom vzdelávania, osvojené kľúčové kompetencie vymedzené v príslušnom vzdelávacom programe, usilovnosť, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.
 - > Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:
 - > výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
 - > požiadavkami na rozvoj kľúčových kompetencií,
 - > obsahom vzdelávania vymedzeným v príslušných vzdelávacích programoch pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Hodnotenie prospechu a správania

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre prípravný, prvý až deviaty ročník vo **variante A** môže hodnotiť *slovné stupňami*:

- a) dosiahol veľmi dobré výsledky,
- b) dosiahol dobré výsledky,
- c) dosiahol uspokojivé výsledky,
- d) dosiahol neuspokojivé výsledky.

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre prípravný, prvý až desiaty ročník vo **variante B a C** môže hodnotiť *slovné stupňami*:

- a) dosiahol veľmi dobré výsledky,
- b) dosiahol dobré výsledky,
- c) dosiahol uspokojivé výsledky,
- d) dosiahol neuspokojivé výsledky.

- Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre prípravný, prvý až desiaty ročník vo variante A, B a C môže hodnotiť *slovným komentárom* bez vyjadrenia stupňov podľa týchto zásad:

Slovný komentár má byť vecný, komplexný, motivujúci, pozitívne formulovaný. Má vystihovať, čo žiak v danom období dosiahol, jeho pokroky, snaženie a vzťah k jednotlivým činnostiam. Učiteľ posudzuje výsledky práce žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada na závažnosť jeho mentálneho postihnutia a vynaloženého úsilia.

Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – menej uspokojivé,
- 4 – neuspokojivé.

Celkové hodnotenie žiaka sa vo všetkých ročníkoch na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- e) prospel (a),
- f) neprospel (a).

Všeobecné pravidlá a kritériá pre hodnotenie žiakov

- > žiaci sú priebežne hodnotení podľa metodických pokynov na základe psychologického vyšetrenia,
- > známky môžu byť podľa potreby doplnené slovným hodnotením (ústnym alebo písomným),
- > polročné a koncoročné vysvedčenie na konci každého ročníka sa vydáva so známkami, slovným hodnotením alebo slovným komentárom o použití hodnotenia rozhoduje na

- začiatku školského roka riaditeľ školy na základe prerokovania v pedagogickej rade,
- > hodnotenie je adekvátne veku žiaka a jeho individuálnym schopnostiam a zdravotnému postihnutiu
 - > zákonní zástupcovia žiakov sú oboznámení s hodnotením prospechu a správania žiaka prostredníctvom žiackej knižky, na rodičovských združeniach a konzultáciách,
 - > v prípade výrazných zmien v správaní alebo v prospechu žiaka sú zákonní zástupcovia oboznámení ihneď.

Pravidlá pre hodnotenie v predmetoch

- > hodnotenia žiaka v predmete nezahŕňa hodnotenie správania, správanie žiaka je hodnotené zvlášť, hodnotené sú zručnosti a vedomosti, ktoré boli v rámci vyučovania už prebrané a precvičené,
- > pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita práce a vyučovacie výsledky, ktoré žiak dosiahol za celé klasifikačné obdobie,
- > stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru známok za príslušné obdobie,
- > prihliada sa k systematickosti v práci žiaka v priebehu klasifikačného obdobia,
- > súčasťou celkového hodnotenia práce žiaka v predmete je i príprava na predmet (príprava pomôcok, vedenie písomností, práca na domácich úlohách, dopĺňovanie učiva v prípade absencie žiaka, pracovitosť a prístup k vyučovaciemu predmetu...), s prihliadaním na zdravotné postihnutie
- > miera a naplnenia kľúčových kompetencií vo forme plnenia očakávaných výstupov je východiskom pre hodnotenie žiaka v predmete,
- > žiaci sú vopred oboznámení s termínom písomných prác trvajúcich viac ako 20 minút, zároveň s termínom sú oboznámení aj s témami písomnej práce,
- > žiaci sú oboznámení s kritériami ich hodnotenia a majú právo sa k nim vyjadriť,
- > žiakom je umožnené sebahodnotenie odpovedajúce ich veku a schopnostiam, forma sebahodnotenia je ponechaná na vyučujúcom,
- > v prípade absencie viac ako 150 hodín je žiak komisionálne preskúšaný

Pravidlá pre hodnotenie správania

- > v hodnotení správania žiakov sa neprihliada na prospech v predmetoch,
- > pri hodnotení správania sa prihliada na poruchy správania vyplývajúce z postihnutia
- > škola nehodnotí správanie žiaka mimo školu, ale snaží sa na žiakov vplývať tak, aby robili na verejnosti dobré meno nielen sebe, ale i škole a rodine,
- > pri hodnotení správania vychádza škola zo základných spoločenských, etických a hygienických noriem slušného správania, ktorých základy sú súčasťou vnútorného poriadku školy,
- > pri hodnotení správania žiaka postupujú vyučujúci prísne individuálne, žiadny z jednotlivých prípadov nevytvára precedens záväzný pre hodnotenie správania iných žiakov
- > Hodnotenie žiakov je zapracované do školského poriadku.

2.Hodnotenie školy

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- > ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti,
- > posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe,
- > oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení.

Cieľom hodnotenia školy je, aby žiaci, ich rodičia, ale aj verejnosť získala dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v štátnom i školskom vzdelávacom programe.

Pravidelne monitorujeme:

- > vytváranie pozitívnych podmienok na vzdelanie
- > spokojnosť rodičov s vedením školy a učiteľmi
- > neohrozené prostredie, spolupatričnosť žiakov i učiteľov - klíma školy,
- > priebeh vzdelávania - vyučovací proces - pedagogické stratégie - metódy a formy vyučovania,
- > prístup k žiakom
- > dosiahnuté výchovno - vzdelávacie výsledky,
- > riadiacu činnosť v škole,
- > celkovú úroveň výsledkov práce školy.

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- > školské portfólio (triedne portfólia),
- > kronika školy,
- > dotazníky pre žiakov a rodičov,
- > hodnotiace porady,
- > analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach,
- > SWOT analýza.

Triedne portfólio (moderná kronika triedy) - vytvára si ju trieda pod vedením triedneho učiteľa počas celého školského roka.

Obsahuje napríklad:

- > symbol tried, pravidiel správania v triede - napr. naše desatoro rozdelenie služieb v triede fotografie triedy, akcií, zlepšováky triedy, projekty, súťaže, turnaje a ich výsledky rekordy triedy, „prešľapy“ triedy a podobne.

Školské portfólio:

- > symbol - logo školy,
- > morálny kódex školy,
- > triedne portfólia,
- > kronika školy,
- > zborník úspechov žiakov - víťazné práce, diplomy zo súťaží, olympiád, turnajov,

- > zborník aktivít učiteľov - osvedčenia o vzdelávaní učiteľov,
- > celoškolské projekty spolupatričnosti,
- > akcie s rodičmi, spolupracujúcimi organizáciami - dokumentácia akcií.

Každoročne škola vypracováva v zmysle Vyhlášky MŠ SR č. 9/2006 Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy v príslušnom školskom roku. V nej je kladený dôraz na dve veci:

- > konštatovanie úrovne stavu,
- > zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú a prijatie opatrení na zlepšenie.

Správa je komplexným zhodnotením práce školy v predošlom školskom roku, je prerokovaná na pedagogickej rade, schvaľovaná Radou školy, predkladaná na schválenie Krajskému školskému úradu v Prešove. Zverejňujeme ju na webovej stránke školy, majú k nej prístup žiaci, rodičia i verejnosť.

O situácii v škole sú rodičia pravidelne informovaní na webových stránkach školy: www.zspretpadic.edupage.org.

Kritériom pre nás je nielen kvalita dosiahnutých výsledkov, úspechy našich žiakov, ale aj spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov a verejnosti v meste.

Podklady pre spracovanie vlastného hodnotenia školy

- > školský vzdelávací program,
- > správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy,
- > triedne knihy,
- > školský poriadok a vnútorný poriadok školy,
- > záznamy z pedagogických rád, metodických združení, predmetových komisií,
- > hospitačné záznamy,
- > žiacke písomné práce,
- > protokoly a záznamy o kontrolách a inšpekčné správy,
- > personálna a mzdová dokumentácia,
- > SWOT analýza,
- > dotazníkové prieskumy.

Oblasti hodnotenia školy

- **Personálne podmienky vzdelávania**
 - > odborná kvalifikácia pedagogických zamestnancov,
 - > odbornosť vyučovania jednotlivých predmetov,
 - > vekové zloženie pedagogických pracovníkov a podiel zastúpenia mužov a žien.
- **Materiálno-technické podmienky vzdelávania**
 - > kvalita a využitie priestorov školy,
 - > kvalita a využívanie didaktických a špeciálnych pomôcok.
- **Finančné podmienky vzdelávania**
 - > priame neinvestičné výdavky školy,
 - > príspevky od zriaďovateľa,

- > ďalšie zdroje - príspevky rodičovského združenia, dary.
- **Priebeh vzdelávania Vzdelávací program**
 - > školský vzdelávací program,
 - > učebné plány školy,
 - > individuálne vzdelávacie plány,
 - > vedenie pedagogickej dokumentácie,
 - > kontrolná činnosť v oblasti napĺňania učebných plánov.
- **Organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu**
 - > rozvrh hodín,
 - > starostlivosť a rešpektovanie žiakov so zdravotným postihnutím,
 - > vnútorný poriadok školy,
 - > informačný systém pre rodičov a žiakov,
 - > prevencia sociálno-patologických javov,
 - > klíma školy.
- **Plánovanie a príprava vyučovania**
 - > súlad vyučovania s cieľmi základného vzdelávania,
 - > vhodná stratégia stanovenia cieľov v jednotlivých triedach,
 - > rešpektovanie pracovného tempa a individuálnych potrieb vzdelávania žiakov a zdravotného postihnutím,
 - > nadväznosť preberaného učiva,
 - > začlenenie a využívanie prierezových tém.
- **Vyučovacie metódy a formy**
 - > riadenie vyučovania,
 - > sledovanie a plnenie stanovených cieľov,
 - > podpora osobnostného a sociálneho rozvoja žiakov,
 - > možnosť seberealizácie žiakov, uplatnenie individuálnych možností, potrieb a skúseností,
 - > využívanie metód názornosti, aktívneho, zážitkového učenia, experimentovania, objavovania, prác s chybou,
 - > vyučovanie frontálne, skupinové, individuálne,
 - > rešpektovanie individuálneho tempa, možnosti relaxácie žiakov,
 - > odborná správnosť vyučovania
- **Interakcia a komunikácia**
 - > pravidlá komunikácie medzi učiteľmi a žiakmi, medzi žiakmi navzájom,
 - > možnosť vyjadrovania vlastného názoru, argumentácie, diskusie,
 - > vzájomný rešpekt, výchova k tolerancii,
 - > vyváženosť verbálneho prejavu učiteľov a žiakov,
 - > príležitosť k samostatným rečovým prejavom žiakov,
 - > tolerancia komunikácie u žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou.

- **Hodnotenie žiakov**

- > vid'. kapitolu hodnotenie žiakov.

- **Spolupráca školy s rodičmi a inými subjektmi**

- > rada školy,
- > triedne rodičovské združenia a konzultácie pre rodičov,
- > konzultácie s výchovným poradcom, psychológom a špeciálnymi pedagógmi v CŠPP

- **Škola a región**

- > prepojenie školy s mestom a regiónom,
- > prezentácia školy na verejnosti,
- > články o škole v regionálnej tlači.

- **Starostlivosť školy o voľný čas žiakov**

- > záujmové útvary,
- > organizácia jednorazových akcií.

- **Organizácia prevádzky školy**

- > organizačná štruktúra školy,
- > delegovanie právomocí a pracovné náplne,
- > poradné a metodické orgány,
- > prenos informácií vnútri školy,
- > systém vnútorných smerníc a pokynov riaditeľa.

- **Systém vedenia a hodnotenia pracovníkov**

- > vedenie pedagogických pracovníkov,
- > vedenie začínajúcich a nekvalifikovaných učiteľov,
- > vedenie nepedagogických pracovníkov pri zaisťovaní prevádzky školy,
- > hospitačná a kontrolná činnosť,
- > hodnotenie zamestnancov.

- **Finančné a materiálne zabezpečenie školy**

- > plánovanie finančnej oblasti,
- > plánovanie v oblasti materiálno technickej,
- > systém finančnej kontroly,
- > inventarizácia majetku.

- **Výsledky vzdelávania žiakov**

- > úroveň predstavivosti a fantázie v tvorivých činnostiach,
- > pohybová úroveň žiakov, úroveň pracovných zručností a návykov,
- > úroveň komunikačných spôsobilostí,
- > mimoriadne výsledky a úspechy žiakov,
- > žiacke práce, písomnosti, výrobky,
- > vystúpenie, koncerty, výstavy,
- > súťaže, olympiády,

- > prospech a správanie žiakov,
- > pochvaly a výchovné opatrenia,
- > hodnotenie úspešnosti a adaptácie v spádovej škole.

3. Hodnotenie zamestnancov, vnútorný systém kontroly

Vnútorný systém kontroly v personálnej oblasti predchádza hodnoteniu zamestnancov. Hodnotenie zamestnancov predstavuje racionálne a systematické porovnávanie požiadaviek jednotlivých pracovných činností a spôsobilostí zamestnancov s tým, či dokážu úspešne vykonávať zverené úlohy.

Úlohou vedúceho zamestnanca - riaditeľky školy, zástupkyne riaditeľky školy, vedúceho MZ, je posúdenie pracovného výkonu zamestnancov a rozpoznanie ich pozitívnych a negatívnych stránok, spolurozhodovanie o spôsobe odmeňovania a motivovania zamestnancov, zlepšovanie vzájomných vzťahov medzi riadiacim zamestnancom a jeho podriadenými spolupracovníkmi a zamestnancami v pracovnom tíme navzájom, osobný vzťah zamestnanca k práci, stotožnenie sa zamestnanca s cieľmi školy. Ďalej slúži na vytvorenie predpokladov pre plánovanie potrieb zamestnancov, prípadne odhalenie dôvodov pre prepúšťanie nevhodných zamestnancov, identifikovanie potrieb ďalšieho vzdelávania a rozvoja zamestnancov, napomáhanie plánovaniu a realizácii ich pracovnej kariéry, odhaľovanie pracovných rezerv a odhaľovanie ciest ako a kedy zvyšovať výkonnosť.

Oblasti hodnotenia učiteľov:

- > plnenie pracovných povinností a úloh, plnenie cieľov školy, vedenie pedagogickej agendy,
- > vedenie a práca so žiakmi (kvantita, kvalita práce, produktivita práce, dosiahnuté výsledky so žiakmi, prístup k postihnutým žiakom, plnenie termínov),
- > fungovanie v pracovnom tíme, pracovné a spoločenské správanie (interpersonálne vzťahy, spolupráca),
- > komunikácia, flexibilita, ochota, schopnosť rozhodovať, schopnosť viesť spolupracovníkov, spolupráca s rodičmi žiakov,
- > úsilie učiteľa venované osobnému rozvoju (vzdelávanie, rozvoj vedomostí a zručností, schopností).

Hodnotenie zamestnanca v Spojenej škole prebieha v dvoch rovinách:

▪ Neformálne hodnotenie

Je zamerané na priebežné hodnotenie nadriadeným v priebehu výkonu práce. Má príležitostnú povahu, je skôr determinované situáciou daného momentu, pocitom hodnotiaceho. Ide o súčasť každodenného vzťahu medzi nadriadeným a podriadeným, súčasť priebežnej kontroly plnenia pracovných úloh a pracovného správania. Vykonáva ho každý vedúci zamestnanec školy - zástupkyňa riaditeľky školy bez ohľadu na vzťah priamej nadradenosti voči zamestnancovi a riaditeľka školy.

Ide o dennú kontrolu nástupu na pracovisko a odchodu z pracoviska, nástupu na vyučovaciu hodinu a ukončenie vyučovacej hodiny, nástupu na dozor a vykonávanie dozoru, správanie k žiakom, rodičom, kolegom, úprava zovňajšku učiteľa, dodržiavanie pracovného poriadku, zásad BOZP a OPP, používanie OPP.

▪ Formálne hodnotenie

Je racionálnejšie a periodické, vykonáva sa v pravidelnom intervale. Vytvárajú sa z neho dokumenty, ktoré sa zaraďujú do osobných materiálov zamestnanca - slúžia ako podklady pre ďalšiu personálnu činnosť. Jeho výhody sú v lepšom poznávaní.

- > Hodnotí zamestnancov komplexnejšie podľa znalostí, zručností, kvalít,
- > lepšie rozpoznáva, oceňuje, rozvíja silné stránky zamestnanca,
- > lepšie rozpoznáva slabé stránky zamestnanca a umožňuje ich efektívnejšie odstraňovanie,
- > umožňuje lepšie rozpoznať potrebu vzdelávania a rozvojový potenciál zamestnanca, jeho vhodnosti pre vykonávanie náročnejšej práce,
- > sústavnejšie orientuje pozornosť na výkon,
- > zisťuje osobný vzťah zamestnanca k práci, škole ako pracovisku, k cieľom školy, ku žiakom, kolegom, rodičom, k nadriadeným,
- > prispieva k zvyšovaniu pracovnej morálky na pracovisku.

Patrí sem sledovanie výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje - ich prospech, zapájanie žiakov do súťaží, do projektov, tvorba projektov pre žiakov, zapájanie do ďalšieho vzdelávania, tvorba učebných pomôcok, zapájanie do mimoškolskej činnosti, vzájomné hodnotenie učiteľov, hodnotenie učiteľov žiakmi i rodičmi. Neoddeliteľnou súčasťou je hodnotenie vedenia pedagogickej dokumentácie - triedna kniha, triedny výkaz, tvorba časovo-tematických plánov, ich plnenie, vedenie ostatnej písomnej agendy (záznamy o krúžkoch, plán práce triedneho učiteľa, triedne portfólio, zápisnice z rodičovských združení...), aktívna účasť na poradách, zasadnutiach MZ a podieľanie sa tvorbe a realizácii školského výchovného programu, šírenie dobrého mena - zvyšovanie morálneho kreditu školy.

Dôležitou súčasťou je hospitačná činnosť nadriadeného zamestnanca na vyučovaní a písomný záznam z hospitácie s odporúčením a opatreniami na skvalitnenie práce učiteľa.

Jedenkrát ročne vedie riaditeľka školy alebo zástupkyne riaditeľky školy so zamestnancami osobný pohovor. Na pohovore sa na základe neformálneho hodnotenia, hospitačnej činnosti, výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov, mimoškolskej činnosti učiteľa hodnotia odborné schopnosti učiteľa a jeho predpoklady na plnenie nových úloh. Súčasťou pohovoru je aj hodnotenie jeho interpersonálnych zručností, čiže ako vychádza s kolegami, nadriadenými, žiakmi i rodičmi. Hodnotí sa jeho prístup k práci - teda napríklad to, či je samostatný, lojálny, spoľahlivý, zodpovedný, dôvody čerpania pracovného voľna, či má vyvinutý zmysel pre sebadisciplínu. Ak ide o manažérsku pozíciu, určite by sa mal pohovor dotknúť aj riadiacich schopností. Výsledkom pohovoru je celkové hodnotenie pracovníka, ktoré dostať v písomnej forme v podobe vyplneného hodnotiaceho formulára.

Hodnotený zamestnanec dostáva spätné informácie o svojom výkone očami nadriadeného zamestnanca. Tieto informácie sú podkladom pre ďalšie zlepšenie vykonávania prác, odstránenie nedostatkov a chýb. Súčasne mu hodnotenie pomáha pre stanovenie úloh na budúce obdobie a vytvára pre ich plnenie primerané podmienky.

Viac v pláne vnútroškolskej kontroly a v pláne hospitačnej činnosti na daný školský rok.

4.NETRADIČNÉ METÓDY A POSTUPY VO VVP SŠ

Okrem tradičných pedagogických metód bežne uplatňujeme aj špeciálnopedagogické metódy a postupy. Pri vzdelávaní a výchove žiakov s telesným, mentálnym postihnutím používame aj alternatívne postupy, ktoré sú zväčša interdisciplinárne. Kombinujú sa poznatky a postupy z oblasti pedagogiky, psychológie, rehabilitácie, zdravotníctva a sociálnej práce.

4.1 Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva

Poskytuje:

- komplexnú špeciálno-pedagogickú činnosť, psychologickú, diagnostickú, poradenskú, rehabilitačnú, preventívnu, metodickú, výchovno-vzdelávaciu a inú odbornú činnosť,

- súbor špeciálno-pedagogických intervencií deťom so zdravotným postihnutím vrátane detí s vývinovými poruchami s cieľom dosiahnuť optimálny rozvoj ich osobnosti a sociálnu integráciu.

Klientelu ČŠPP tvoria deti a žiaci od 2 rokov do ukončenia prípravy na povolanie. Patria sem:

- deti a žiaci telesne postihnutí,
- deti a žiaci mentálne postihnutí,
- deti a žiaci viacnásobne postihnutí,
- deti s miernymi poruchami zraku a sluchu,
- deti a žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou,
- deti a žiaci s poruchami učenia,
- deti s poruchou aktivity a pozornosti,
- deti a žiaci s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami,
- deti a žiaci chorí a zdravotne oslabení.

V ČŠPP pracujú títo odborní zamestnanci: *psychológ, somatopéd, logopéd, psychopéd, sociálny pracovník a rehabilitačný pracovník.*

Prioritné činnosti ČŠPP:

- poskytovanie psychologických a špeciálno-pedagogických vyšetrení za účelom vyjadrenia stanoviska k:
 - prijatiu dieťaťa / žiaka /do špeciálnej základnej školy,
 - individuálnej integrácii žiaka v základnej škole,
 - integrácii v špeciálnej triede ZŠ,
- diagnostika a korekcia pre žiakov so zdravotným postihnutím a vývinovými poruchami,
- diagnostika a korekcia pre žiakov s čiastočným oslabením výkonu,
- poskytovanie logopedickej diagnostiky a korekcie,
- konzultácie a poradenstvo predškolským zariadeniam, základným a stredným školám
- spolupráca so zariadeniami výchovy a prevencie, pediatrami, detským neurológom, rehabilitačným lekárom, pedopsychiatrom a ďalšími odbornými lekármi, referentmi sociálnej kurately.

Činnosť sociálneho pracovníka je zameraná na: vedenie klientely v ČŠPP, získavanie anamnestických údajov o klientoch, spracovanie písomného záznamu informácií o klientovi, poskytovanie komplexného sociálneho poradenstva, spolupráca so špeciálnymi pedagógmi, zdravotníkmi, spolupráca s rôznymi inštitúciami odborov sociálnych vecí, archivácia písomnej dokumentácie klientely ČŠPP, vypracovanie odporúčaní a potvrdení pre potreby

školských zariadení, úradov, sociálnych poisťovní v rámci uplatňovania sociálnych kompenzácií.

Klienti ČŠPP sú do poradenského zariadenie prijímaní na základe odporúčania:

- rodiča/zákonného zástupcu klienta,
- lekára pre deti a dorast alebo odborného lekára,
- materskej, základnej a strednej školy, odborného učilišťa.

4.2 Školský klub detí

Školský klub detí /ŠKD/ zabezpečuje pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku, výchovu a vzdelávanie v čase mimo vyučovania v popoludňajších hodinách. Činnosti, ktoré prebiehajú popoludní sa riadia výchovným programom. Sú to činnosti: vzdelávacia, záujmová, príležitostná, individuálna, odpočinková, sebaobslužná.

Cieľom ŠKD je:

- 1.rozvoj osobnosti človeka a jej rešpektovanie,
- 2.umožnenie sebarealizácie detí v skupinových individuálnych, riadených alebo spontánnych aktivitách,
- 3.vedenie detí k účinnému využívaniu voľného času, rozvoju tvorivosti a fantázie,
- 4.prevenencia sociálne patologických javov,
- 5.začlenenie ekologickej a dopravnej výchovy do činností klubu,
- 6.utváranie pozitívnych vzťahov medzi deťmi,
- 7.rozvoj komunikačných zručností a komunikatívnych kompetencií, ktoré vedú k rozvoju verbálnej aj neverbálnej komunikácie detí /viac v ŠkVP pre ŠKD/.

Školský klub detí je dôležitý výchovný partner rodiny a školy.

4.3 Snoezelen

4.3.1 Konceptia Snoezelen

Prvky koncepcie Snoezelen v miestnosti Snoezelen využívajú v edukačnom procese a podporných terapeutických aktivitách všetky zložky Spojenej školy, Budovateľská 1309 Vranov nad Topľou.

Ide o pomerne novú netradičnú formu práce s ľuďmi s postihnutím, ktorá vychádza z ich možností a schopností a snaží sa rešpektovať ich záujmy. Celá koncepcia Snoezelen je založená na celostnom prístupe, naplňuje potreby prijatia a porozumenia klienta v atmosfére dôvery a uvoľnenosti. V Snoezelen sa spájajú terapeutické s prvkami špeciálno a liečebno-pedagogickými, s možnosťou ich prispôsobenia špecifickému postihnutiu.

Viac ako iné terapeutické smery si vyžaduje upravené prostredie a špecifické vybavenie. Snoezelen sa vykonáva v špeciálne zariadenej miestnosti, v pokojnej, uvoľnenej a príjemnej atmosfére, kde sú zmysly stimulované hudbou, svetelnými efektmi, ľahkými vibráciami, príjemnými vôňami, možnosťou polohovania a bazálnej stimulácie.

Hlavným cieľom Snoezelen je zlepšenie kvality života a rozvoj osobnosti ľudí s postihnutím. Keďže Snoezelen sprostredkováva stimuláciu zmyslov bez nutnosti intelektuálneho chápania, je účinnou metódou aj u ľudí s ťažšou formou postihnutia, s poruchami senzorickej integrácie a výrazným komunikačným deficitom. Klienti aktívne

i pasívne prežívajú nové podnety, čo vedie k rozširovaniu horizontu ich poznania a podpore ich sebauvedomovania, sebareflexii, ako i k zlepšeniu komunikácie a sociálnej interakcie.

4.3.2 Filozofia Snoezelen

Louise Haggart a Roger Hutchinson charakterizujú Snoezelen ako „splnomocňujúci prístup“, teda citlivý a vnímavý, starostlivý, nedirektívny prístup v atmosfére bezpečia a istoty, ktorý je povzbudzujúci. Pozornosť nie je prvotne zameraná na výsledok, ale zámerom je skôr asistovať klientovi pri získaní maximálneho potešenia z aktivít, ktorým sa spolu s terapeutom venuje.

4.3.3 Metodológia Snoezelen

Podľa zamerania, cieľovej skupiny a odbornej kvalifikácie teoreticky rozlišujeme štyri okruhy aplikácie Snoezelen:

- Snoezelen ako terapia v užšom slova zmysle, ktorá je zaradená do psychomotorickej terapie na neurofyziologickom základe, je riadená lekárom a Snoezelen terapeutom. Snoezelen terapia je tiež integrovaná v terapeutickom koncepte ergoterapie a fyzioterapie, najmä v metódach senzorickej integrácie a mototerapie.
- Snoezelen ako terapeuticky orientovaný prístup vykonávaný prostredníctvom špeciálneho odborníka, kedy je predpokladom jasná východisková diagnóza s cieľene použitými intervenciami.
- Snoezelen ako pedagogicko – podporný prístup, kedy ide o podporné opatrenia výchovno-vzdelávacieho procesu, najmä podpora kognitívnych procesov (vnímania, rozšírenie poznávania, zvýšenie koncentrácie) a integrácie.
- Snoezelen ako voľná ponuka, kedy Snoezelen slúži na navodenie pokoja a zotavenie, načerpanie síl a môže byť za istých predpokladov ponukou pre každého, bez priameho vopred plánovaného terapeutického alebo pedagogického zámeru. Ide o ponuku plnohodnotného trávenia voľného času, ktorú môžu využívať deti, mládež a dospelí.

4.3.4 Snoezelen ako terapia

Snoezelen terapia je zameraná na poskytnutie nádherných neobvyklých zmyslových zážitkov poskytovaných širokou škálou nízko i vysoko technologických produktov a zariadení, ktoré u klientov vyvolávajú zmyslové odpovede a reakcie. Cieľom môže byť samostatná terapia alebo podpora kompetencií klienta. Ide o jednu z najradostnejších a najpríjemnejších terapií.

SNOEZELLEN terapia pozostáva z nasledujúcich krokov:

1. Hodnotenie: zistenie zmyslového potenciálu a potrieb klienta na základe diagnostiky, pozorovania a Snoezelen dotazníkov. Diagnostika je veľmi dôležitým a rozhodujúcim predpokladom k stanoveniu podporných a terapeutických opatrení. Do diagnostiky sú zapojení aj ostatní odborníci (psychológ, logopéd, fyzioterapeut, atď.), nevyhnutná je i spolupráca s rodinou. Diagnostiku zameriavame na hlavné oblasti – na osobnú a rodinnú anamnézu klienta, vývin postihnutia, zisťujeme dôležité informácie týkajúce sa pohybových schopností, intelektuálneho vývinu, komunikácie, interakcie všetkých zmyslov, príjemných a nepríjemných podnetov, možnosti motivácie a podpory. Na základe diagnostiky si stanovíme ciele, ktoré chceme dosiahnuť.
2. Plánovanie aktivít s použitím zariadenia v kontexte hry, upokojenia, relaxu, stimulácie a posilnenia klientov cez ich zmysly.
3. Následné znovu hodnotenie po určitom čase (3-6 mesiacov).

Čo je možné robiť v Snoezelen prostredí

Snoezelen prostredie ponúka množstvo možností využitia :

- Stimulácia (bazálna stimulácia) – celé vybavenie a zariadenia miestnosti pôsobia na klientov natoľko motivujúco, že majú chuť s nimi manipulovať a zároveň sa učiť, stimulovať jednotlivé zmysly alebo viaceré zmysly naraz – senzorická integrácia.
- Relaxácia – prostredie tiež navodzuje stav uvoľnenosti a dajú sa v ňom využiť viaceré relaxačné techniky.
- Terapia a rôzne formy intervencie kreatívnym spôsobom:
 - psychomotorická terapia, mototerapia
 - ergoterapia
 - muzikoterapia
 - dramoterapia
 - terapia hrou
 - biblioterapia
 - arteterapia
 - fyzioterapia
 - animoterapia
 - edukácia – najmä Montessori pedagogika
 - tréning pamäti a vnímania
 - diagnostika
 - včasná intervencia
 - motivácia (podpora a povzbudenie)
 - plnohodnotné trávenie voľného času

Snoezelen poskytuje ideálne prostredie pre viaceré podporné terapeutické aktivity. Prijemná atmosféra prispieva k vytvoreniu osobného vzťahu a skôr dochádza k možnosti komunikácie a interakcie. Snoezelen priestor preto možno využiť na veľké množstvo aktivít, ako napríklad spoznať svoje telo, dotýkať sa a byť dotýkaný, použiť rôzne materiály ako zdroj hmatovej a sluchovej skúsenosti, svetelné a zvukové meditácie, rôzne tematické príbehy ako sú život v mori, život v Afrike, plavba na lodi a podobne. Na rozvoj fantázie, interakcie a komunikácie slúžia okrem svetelných , zvukových , čuchových a chuťových podnetov napríklad aj čítanie rozprávok, prerozprávanie, zahranie krátkej etudy, spájanie obrazov s hudbou. Na rozvoj koncentrácie slúžia rozličné uvoľňovacie, relaxačné a dychové techniky, ktorými sa dosahujú hlbší stav uvoľnenia.

Využitie miestnosti je aj v závislosti od toho, kto ju vedie. Ak sprievodca, ten skôr ponúka jednotlivé podnety a motivuje klienta. Ak terapeut, vtedy je potrebný vopred formulovaný cieľ na základe informácií o klientovi z predchádzajúcej diagnostiky. Jeho úlohou je vybrať jednotlivé cvičenia alebo techniky, ktoré je však potrebné adresne meniť alebo doplniť podľa aktuálnej situácie a potrieb klienta. To si vyžaduje flexibilitu, fantáziu a kreativitu zo strany terapeuta

4.4 Rehabilitácia

Rehabilitačné pracovisko poskytuje svoje služby realizované fyzioterapeutmi pod externým vedením detského neurológa a rehabilitačného lekára týmto skupinám :

- deťom špeciálnej materskej školy,
- žiakom základnej školy pre žiakov s telesným postihnutím a žiakom s autizmom,
- žiakom špeciálnej základnej školy pre žiakov s telesným postihnutím ,

- žiakom praktickej školy,
- klientom ČŠPP so zdravotným znevýhodnením.

K službám rehabilitácie patrí **zapožičiavanie špeciálnych pomôcok** (Aris stolička, invalidné vozíky, invalidné detské kočiare, chodítka).

Na rehabilitačnom pracovisku sú žiakom a klientom poskytované **najmä tieto služby:**

- liečebná telesná výchova individuálne a v skupinách, cvičenie na prístrojoch: steper, elektrický chodník, posilňovací komplex, cyklotrenažér, trampolína,
- nácvik na ortopedických a protetických pomôckach a prístrojoch,
- vodoliečebná terapia- perličkový kúpeľ celotelový, perličkový kúpeľ nôh, kúpeľ vo vírivej vani,
- balneologická terapia – parafín,
- fyzikálna terapia – magnetoterapia, diadynamik, biolampa,
- masáž – klasická, mäkké techniky.

Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
												20
Spolu povinná časť		18	18	19	20	21	22	23	24	24	25	214
Školský vzdelávací program												
Voliteľné hodiny		2	4	4	4	4	4	3	4	4	4	38
Spolu: povinná časť+ voliteľné hodiny		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251

Všetky voliteľné hodiny sú zamerané na precvičovanie a upevňovanie preberaného učiva.

Rámcový učebný plán v školskom roku 2016/2017 - VARIANT B

ISCED1													
Rámcový učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským													
Štátny vzdelávací program													
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	přípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	28
	rozvíjanie komunikačných schopností	5	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	31
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	1	1	1	1	1	1					8
													67
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	25
													25
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova						1	1	1	1	1	1	6
													6
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	31
	informatická výchova								1	1	1	1	4
													35
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4	4	4	4	4	4	4,5	4,5	4,5	4,5	46
	svet práce								0,5	0,5	0,5	0,5	2
													48
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
													22
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
													22
Spolu povinná časť		18	18	19	20	20	21	21	22	22	22	22	225
Školský vzdelávací program													

Voliteľné hodiny		2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	42
Spolu: povinná časť+ voliteľné hodiny		20	22	23	24	24	25	25	26	26	26	26	26	267

Všetky voliteľné hodiny sú zamerané na precvičovanie a upevňovanie preberaného učiva.

Rámcový učebný plán v školskom roku 2016/2017 - VARIANT C

ISCED1													
Rámcový učebný plán pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským													
Štátny vzdelávací program													
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	spolu
Jazyk a komunikácia	rozvíjanie komunikačných schopností	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	38
	rozvíjanie sociálnych zručností	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	18
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	15
													71
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
													11
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova								1	1	1	1	4
													4
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
	informatická výchova								0,5	0,5	0,5	0,5	2
									0,5	0,5		0,5	24
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2	2	2	2	3	3	3	2,5	2,5	2,5	2,5	27
									0,5	0,5		0,5	27
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
													22
Zdravie a pohyb	zdravotná telesná výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	33
													33
Spolu povinná časť		18	18	18	18	18	17	17	17	17	17	17	192
Školský vzdelávací program													
Voliteľné hodiny		2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	28
Spolu: povinná časť+ voliteľné hodiny		20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	220

Všetky voliteľné hodiny sú zamerané na precvičovanie a upevňovanie preberaného učiva.

5.1 Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu. Uvedené sú v učebných osnovách jednotlivých predmetov a tematických výchovno-vzdelávacích plánoch /TVVP/ učiteľov. Obsah jednotlivých prierezových tém sa v jednotlivých variantoch používa podľa individuálnych schopností žiakov, podľa predmetu, zloženia triedy a vhodnosti. Ide o nasledovné prierezové témy:

- *OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ /OSR/*
- *ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA /ENV/*
- *MEDIÁLNA VÝCHOVA /MDV/*
- *MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA /MUV/*
- *DOPRAVNÁ VÝCHOVA /DOV/*
- *OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA /OZO/*
- *REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA /RLK/*
- *TVORBA PROJEKTOV A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI /TBZ/*
- *VÝCHOVA K ĽUDSKÝM PRÁVAM /VLV/*
- *FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ /FIG/*
- *GLOBÁLNE VZDELÁVANIE /GV/*
- *DROGOVÁ PREVENCIA*

Environmentálna výchova /ENV/

Táto prierezová téma prispieva k formovaniu a rozvíjaniu ekologického vedomia žiakov. Smeruje k tomu, aby žiaci pochopili, že sú súčasťou prírody, uvedomili si význam prírody pre život človeka a nevyhnutnosť chrániť životné prostredie. Cieľom je rozvíjať u žiakov lásku k prírode a vychovávať ich k vedomej ochrane prírody. Environmentálnu výchovu je najvhodnejšie zaradiť do vecného učenia, pracovnej výchovy.

Dopravná výchova /DOV/

Naším žiakom je neustále potrebné zdôrazňovať správanie sa chodca na verejných priestranstvách, cestných komunikáciách a v dopravných prostriedkoch. Našou úlohou je oboznamovať žiakov so základnými pravidlami cestnej premávky, naučiť ich bezpečne sa správať na cestách a v situáciách, ktoré na nich vznikajú. Dopravná výchova má prispieť ku komplexnej výchove žiakov ako aktívnych účastníkov cestnej premávky. Dopravná výchova bude tvoriť súčasť telesnej výchovy, vecného učenia, ale aj matematiky, slovenského jazyka a pracovného vyučovania.

Multikulúrna výchova /MUV/

Tradičná kultúrna rozmanitosť Slovenska sa prehľbuje vďaka otváraniu slovenskej spoločnosti s pomocou médií, vďaka voľnejšiemu pohybu osôb a rozvoju turistiky. Pomáha aj medzinárodná spolupráca, migrácia príslušníkov blízkych i vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr. Pestrosť kultúr v rámci jednotného právneho systému je dôležité zachovať, aby sa prehľboval humanistický a tvorivý charakter kultúry Slovenskej republiky. Kultúrne prostredie Slovenska bolo a je často hlboko tolerantné voči príslušníkom iných kultúr, stále je však poznačené aj neznášanlivosťou. Multikulúrnou výchovu začleníme do jednotlivých učebných osnov predmetov vecné učenie, telesná výchova, hudobná a výtvarná výchova.

Hlavné ciele prierezovej témy multikulúrna výchova vo vyššom sekundárnom vzdelávaní:

- viesť žiakov k pochopeniu a rešpektovaniu faktu kultúrnej rozmanitosti.

- Rozvíjať sebareflexiu, ktorá povedie k uvedomeniu si koreňov, možností, obmedzení i premien vlastnej kultúrnej identity.
- Podnecovať a rozvíjať u nich tolerantné postoje k nositeľom odlišných kultúr.
- Rozvíjať schopnosť pochopenia pre odlišnú kultúru a odlišný životný štýl.
- Rozvíjať tolerantné postoje k príslušníkom iných kultúr pri uvedomovaní si a zachovávaní vlastnej kultúrnej identity.
- Rozvíjať poznanie kultúr, s ktorými žiaci prichádzajú, alebo môžu prísť do styku.
- Poskytovať podnety pre tvorbu vyargumentovaných postojov k odlišným kultúram. Podporovať samostatné kritické myslenie.
- Konečným cieľom je rozvíjať schopnosť komunikovať a spolupracovať s nositeľmi iných kultúr v bezpečnom prostredí tolerancie a vzájomnej úcty.

Multikultúrna výchova rozvíja v prvom rade kultúrne kompetencie našich žiakov, osobné, sociálne a komunikačné kompetencie. Ciele prierezovej témy vychádzajú z neopakovateľnej hodnoty individuálneho ľudského života, z hodnoty komunity ako prirodzeného prostredia pre človeka, z rešpektu voči individuálnym potrebám človeka a z faktu rovnosti ľudí pred platnými zákonmi. Pri realizácii multikultúrnej výchovy rešpektujeme lokálne podmienky a spolupracujeme s inými verejnými, štátnymi i mimovládnyimi organizáciami v regióne. Svoje ciele napĺňa v celej spoločnosti, nielen v regiónoch, kde žijú menšiny.

Mediálna výchova /MDV/ vzdelávania realizuje ako integrálna súčasť obsahu viacerých vzdelávacích oblastí - jazyk a komunikácia, umenie a kultúra, matematika a práca s informáciami, človek a hodnoty, človek a spoločnosť. Je možné ju uskutočňovať formou projektov, kurzu, seminára a iných školských aktivít (napr. mediálna kampaň na podporu verejnoprospešnej akcie...). Okrem toho mediálna výchova môže mať aj formu samostatného voliteľného predmetu. Mediálnu výchovu využijeme v matematike, estetických predmetoch, v umeleckých krúžkoch.

V SŠ ide o ďalšie zvyšovanie mediálnej gramotnosti žiakov v smere orientácie na reflexiu pôsobenia médií, rozvoja schopností a zručností potrebných k samostatnej tvorbe mediálnych produktov, nasmerovaniu k (celoživotnému) kritickému prístupu pri práci s informáciami a prehĺbeniu nadobudnutého povedomia o dôležitosti a vplyve médií na osobnosť jednotlivca a spoločnosť.

Primárnym cieľom mediálnej výchovy v SŠ je podpora a rozvíjanie mediálnej gramotnosti u žiakov prostredníctvom nadobúdania a prehľbovania úrovne mediálnych kompetencií, t.j. schopnosti prijímať, analyzovať a hodnotiť širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova tak napomáha rozvoju schopnosti žiakov disponovať nástrojmi, ktoré pomáhajú zvládnuť orientáciu a existenciu v mediálnom svete.

Prostredníctvom mediálnej výchovy vedieme žiakov k:

- kompetentnému zaobchádzaniu s médiami - kritickému a aktívnemu využívaniu médií a ich produktov
- uvedomeniu si vplyvu médií na život jednotlivca a spoločnosti, na verejnú mienku, vzťahy
- médií a politiky (prepojenie mediálnych obsahov s politikou)
- praktickej schopnosti obhájiť svoj názor, argumentovať, diskutovať, verejne vystupovať
- zaujatiu racionálneho postoja k „novým médiám“ vedieť ich využívať, poznať nebezpečenstvá
- ich zneužívania a vedieť sa efektívne brániť.

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)

Prelína sa celým vzdelávaním. Jej cieľom je prispieť ku komplexnému osobnostnému rastu žiaka a rozvoju jeho životných zručností. Uplatňovaním tejto prierezovej témy v SŠ sa vytvára prostredie pre podporu individuality a zdravého sebavedomia žiaka na jednej strane a rozvoj zmyslu pre spoločnosť založenej na rovnosti a tolerancii na druhej strane. Osobnostný a sociálny rozvoj začleníme do vecného učenia, literárnej výchovy.

Cieľom jej uplatňovania je nasmerovať žiakov k:

- porozumeniu sebe a iným
- získavaniu pozitívneho postoja k sebe a druhým
- zvládaniu vlastného správania
- formovaniu dobrých medziľudských vzťahov v triede i mimo nej
- rozvíjaniu základných zručností komunikácie a vzájomnej spolupráce
- získaniu základných sociálnych zručností pre riešenie rôznych situácií
- akceptácii rôznych typov ľudí, názorov, prístupov k riešeniu problémov
- uplatňovaniu základných princípov zdravého životného štýlu a nerizikového správania v každodennom živote

Profilácia žiaka :

- chápe svoj telesný, psychologický a sociálny vývin a svoju jedinečnosť ako individuality
- dokáže vyhodnotiť etiku svojho správania a konania a posúdiť, čo je dobré a zlé, čo prejaví v regulácii svojho správania
- využíva nadobudnuté sociálne zručnosti v svojich rôznych životných situáciách
- uplatňuje svoje práva a snaží sa rešpektovať aj práva ostatných
- pozná svoj individuálny štýl učenia a dokáže ho využiť na rozvoj svojho vzdelanostného potenciálu
- vie pracovať ako aktívny člen skupiny a akceptuje pravidlá skupinovej práce
- uprednostňuje predchádzanie problémov a konfliktov alebo je pripravený nájsť možnosti ich vhodného riešenia
- uvedomuje si dôležitosť a nadobudol predpoklady pre uprednostňovanie zodpovedného prístupu k svojmu zdraviu a zdraviu iných ľudí.

Ochrana života a zdravia /OZO/

Ochrana života človeka a jeho zdravia rozvíja postoje, vedomosti, a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne nepredvídané udalosti môžu vzniknúť pri pobyte v prírode, či na akciách a aktivitách realizovaný SŠ. Ochrana života a zdravia včleníme do predmetov telesná výchovy, vecné učenie, telovýchovných krúžkov.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti /TBZ/

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine.

Hlavným cieľom je, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili sa riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií a ďalšie spôsobilosti, napríklad dokážu:

- vhodným spôsobom zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt,
- zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznajú ich funkciu, formálnu úpravu a vedia ju aplikovať,
- vytvoriť základné písomnosti osobnej agendy v elektronickej podobe,
- pri tvorbe osobnej agendy využiť nástroje IKT,
- identifikovať a popísať problém, podstatu javu,
- navrhnúť postup riešenia problému a spracovať algoritmus,
- získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich,
- na základe získaných informácií formulovať jednoduché uzávery,
- na základe stanovených kritérií posúdiť rôzne riešenia a ich kvalitu,
- kultivovane prezentovať svoje produkty, názory,
- prijať kompromis alebo stanovisko inej strany,
- poznať základy jednoduchej argumentácie a vie ich použiť na obhájenie vlastného postoja,
- využívať rôzne typy prezentácií,
- aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu
- proaktívne riadiť (zahŕňa zručnosti ako je plánovanie, organizovanie, riadenie, vedenie a poverovanie), prezentáciou predstaviť výsledky svojej práce širšej verejnosti,
- chápať a rešpektovať hodnoty duševného vlastníctva.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra /RLK/ postupne ju začleňujeme do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov. Cieľom zaradenia prierezovej témy do vyučovania je vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.

Edukačná činnosť je zameraná na to aby žiaci v SŠ v rámci regionálnej výchovy poznali históriu a kultúru vlastnej obce, mesta – na funkčné využívanie historických regionálnych ukážok: môj rodný kraj – kraj, kde žijem; škola a jej okolie; moja trieda; obec, v ktorej žijem; čo sa mi v našom kraji najviac páči; čím sa pýši naša obec (príbehy o rodákoch, pamätné miesta, sochy a i.), história, (osídlenie), povesti, piesne, šport a kultúra, osobnosti, ale aj súčasnosť vo všetkých smeroch napr. ekonomika); jej flóru a faunu – význam ochrany prírody, lesa, vody, živočíchov – objavujeme Slovensko – objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavostí Slovenska; povestami opradené pohoria – cestujeme po Slovensku – oboznámenie sa s časťami Slovenska formou výletu; povesti z veľkých a starých miest Slovenska; zvyky a tradície; ľudia v mojom okolí (aj o úcte k starším obyvateľom); pripomíname si našich predkov – vychádzať z rodinného prostredia t.j. téma – RODINA – rodom rodiny, tradičné jedlá; stretnutia s pamätníkmi (starými rodičmi, známymi) na besedy; rozhovory so žiakmi o minulosti ich regiónu a pod. Vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach Slovenska.

Výchova k ľudským právam /VLV/

Začleňujeme ju do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov. Cieľom výchovy a vzdelávania k ľudským právam v školách (a nielen v nich) je osvojiť si vedomosti a zručnosti, formovať postoje, ktoré sú dôležité na podporovanie ľudskej dôstojnosti, informovanej a nezávislej participácie na vývoji demokratickej spoločnosti a to v súlade s hodnotami, ako sú ľudské práva, rovnosť, pluralita a spravodlivosť.

Finančná gramotnosť /FIG/

Začleníme do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov – no najviac v predmete matematika. Finančnou gramotnosťou učíme žiakov využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Globálne vzdelávanie /GV/

Začleňujeme do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov – no najviac v predmete vlastiveda, prírodoveda, prírodopis, geografia, fyzika, matematika, výtvarná výchova, občianska výchova prevažne na 2.st. ZŠ.

Globálne vzdelávanie je vzdelávanie, ktoré zdôrazňuje globálny kontext v učení (sa). Prostredníctvom neho dochádza k zvyšovaniu povedomia o globálnych témach, ktoré sa týkajú každého jednotlivca, k rozvoju jeho kritického myslenia v týchto témach a k hlbšiemu porozumeniu oblastí a tém, ktoré sa týkajú celého sveta. Témy globálneho vzdelávania poskytujú priestor na zmenu postojov jednotlivca a posilňujú uvedomenie si svojej vlastnej úlohy vlastnej úlohy vo svete a spoločnosti. Motivuje ňou žiakov k zodpovednosti a k osvojeniu si hodnôt aktívneho globálneho človeka.

Drogová prevencia

Celosvetový, európsky a národný problém. Zaradením prierezovej témy sa snažíme žiakov vystríhať pred nebezpečenstvom požívania drog, omamných a psychotropných látok. Na riziká s ich užívaním, skvalitňovanie intervencie, prevencie aby sme pomohli zredukovať škody napáchané drogami. Podstatnou je pre nás informovanosť a prístup k poznatkom, ktoré sa snažíme prezentovať naším žiakom vhodnou formou so zreteľom na individuálny prístup. DROGY začleníme do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov.

1.stupeň

Osobnostný a sociálny rozvoj začleníme do vecného učenia, literárnej výchovy.

Environmentálnu výchovu do vecného učenia, pracovnej výchovy.

Mediálnu výchovu využijeme v matematike, estetických predmetoch, v umeleckých krúžkoch.

Multikultúrnu výchovu začleníme do jednotlivých učebných osnov predmetov vecné učenie, telesná výchova, hudobná a výtvarná výchova.

Dopravná výchova bude tvoriť súčasť telesnej výchovy, vecného učenia, ale aj matematiky, slovenského jazyka a pracovného vyučovania.

Ochranu života a zdravia včleníme do predmetov telesná výchova, vecné učenie, telovýchovných krúžkov.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra začleníme do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov.

Výchova k ľudským právam začleníme do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov.

Finančná gramotnosť začleníme do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov – no najviac v predmete matematika.

Globálne vzdelávanie začleníme do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov – no najviac v predmete vlastiveda, prírodoveda, prírodopis, geografia, fyzika.

DROGOVÁ PREVENCIA začleníme do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov.

2.stupeň:

Osobnostný a sociálny rozvoj začleníme do vlastivedy, literárnej a etickej výchovy, náboženstva.

Environmentálnu výchovu do vlastivedy, pracovného vyučovania, etickej a výtvarnej výchovy.

Mediálnu výchovu využijeme v matematike, estetických predmetoch, v umeleckých krúžkoch.

Multikultúrnu výchovu začleníme do jednotlivých učebných osnov predmetov vlastiveda, etická výchova, telesná a výtvarná výchova, náboženstvo.

Dopravná výchova bude tvoriť súčasť telesnej výchovy, vlastivedy, matematiky, slovenského jazyka a pracovného vyučovania.

Ochranu života a zdravia včleníme do predmetov telesná výchova, vlastiveda, telovýchovných krúžkov.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra začleníme do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov.

Výchova k ľudským právam začleníme do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov.

Finančná gramotnosť začleníme do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov – no najviac v predmete matematika.

Globálne vzdelávanie začleníme do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov – no najviac v predmete vlastiveda, prírodoveda, prírodopis, geografia, fyzika.

DROGOVÁ PREVENCIA začleníme do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov.

Prierezové témy sa využijú v každom predmete, kde bude možná ich realizácia.

5.2 Začlenenie národných programov, akčných plánov a koncepcií

Vo výchovno-vzdelávacom procese vychádzame z týchto koncepcií a programov:

1. *Národný program prevencie obezity.*
2. *Národný program duševného zdravia na roky 2011-2013.*
3. *Národná stratégia pre globálne vzdelávanie na obdobie rokov 2012-2016 a Akčný plán pre plnenie úloh vyplývajúcich z tejto stratégie na rok 2012.*
4. *Národná stratégia rodovej rovnosti na roky 2009-2013.*
5. *Národný akčný plán pre deti na roky 2009-2012.*
6. *Národná protidrogová stratégia na obdobie 2009-2012.*
7. *Národný program prevencie HIV, AIDS v SR na roky 2009-2012.*
8. *Národný program boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2011-2014.*
9. *Plán výchovy k ľudským právam v rezorte školstva na roky 2005-2014.*
10. *Revidovaný akčný plán dekády začleňovania rómskej populácie na roky 2011-2015.*
11. *Akčný plán predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, antisemitizmu, xenofóbie a ostatným prejavom intolerancie.*
12. *Stratégia prevencie kriminality na roky 2012- 2015.*
13. *Koncepcia výchovy a vzdelávania detí so zdravotným postihnutím.*
14. *Koncepcia výchovy a vzdelávania národnostných menšín.*
15. *Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov.*
16. *Koncepcia vyučovania cudzích jazykov v základných a stredných školách.*
17. *Koncepcia pedagogicko-psychologického poradenského systému a jeho implementácia do praxe.*
18. *Koncepcia špeciálno-pedagogického poradenstva.*
19. *Program zdokonalenia systému raného poradenstva pre rodičov detí so zdravotným postihnutím, detí s viacnásobným postihnutím a pervazívnymi vývinovými poruchami.*